

Warszawa, dnia 25 sierpnia 2015 r.

Poz. 1224

**USTAWA**

z dnia 10 lipca 2015 r.

**o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw<sup>1)</sup>**

**Art. 1.** W ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 133, z późn. zm.<sup>2)</sup>) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Zadania z zakresu wymiaru sprawiedliwości wykonują sędziowie, a w sądach rejonowych także asesorzy sądowi z wyłączeniem stosowania tymczasowego aresztowania w postępowaniu przygotowawczym oraz postępowań upadłościowych i restrukturyzacyjnych.”,

b) § 2a otrzymuje brzmienie:

„§ 2a. Zadania, o których mowa w § 2, mogą wykonywać sędziowie oraz asesorzy sądowi, jeżeli ich wykonywanie przez referendarzy sądowych nie jest możliwe.”;

2) w art. 4 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Przy rozstrzyganiu spraw ławnicy mają równe prawa z sędziami i asesorami sądowymi.”;

3) art. 6 otrzymuje brzmienie:

„Art. 6. Osoby pozostające ze sobą w stosunku pokrewieństwa w linii prostej lub powinowactwa w linii prostej albo w stosunku przysposobienia, małżonkowie oraz rodzeństwo nie mogą być sędziami, asesorami sądowymi albo referendarzami sądowymi w tym samym wydziale sądu.”;

4) art. 9b otrzymuje brzmienie:

„Art. 9b. Czynności z zakresu nadzoru administracyjnego nie mogą wkraczać w dziedzinę, w której sędziowie i asesorzy sądowi są niezawiśli.”;

---

<sup>1)</sup> Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej, ustawę z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, ustawę z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze, ustawę z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, ustawę z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze, ustawę z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie, ustawę z dnia 12 października 1994 r. o samorządowych kolegiach odwoławczych, ustawę z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników, ustawę z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora, ustawę z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji, ustawę z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych, ustawę z dnia 11 kwietnia 2001 r. o rzecznikach patentowych, ustawę z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu, ustawę z dnia 25 lipca 2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych, ustawę z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, ustawę z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa, ustawę z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego, ustawę z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, ustawę z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury, ustawę z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych oraz ustawę z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa.

<sup>2)</sup> Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 509, 694 i 1066.

## 5) w art. 11:

## a) § 2 i 2a otrzymują brzmienie:

„§ 2. Wydziałem kieruje przewodniczący wydziału, którym jest prezes albo wiceprezes sądu lub inny sędzia albo asesor sądowy.

§ 2a. Przewodniczącym wydziału ksiąg wieczystych oraz wydziału gospodarczego do spraw rejestru zastawów jest referendarz sądowy. W przypadkach szczególnie uzasadnionych, biorąc pod uwagę racjonalne wykorzystanie kadr sądownictwa powszechnego oraz potrzeby wynikające z obciążenia zadaniami, funkcję przewodniczącego wydziału ksiąg wieczystych można powierzyć sędziemu lub asesorowi sądowemu.”

## b) § 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. Prezes sądu może powierzyć sędziemu, a w sądzie rejonowym także asesorowi sądowemu, funkcję zastępcy przewodniczącego wydziału, jeżeli przemawiają za tym wielkość lub zakres zadań wydziału. W wydziale ksiąg wieczystych oraz w wydziale gospodarczym do spraw rejestrowych funkcję zastępcy przewodniczącego powierza się referendarzowi sądowemu. Przepisy § 3 i 3a stosuje się odpowiednio.”

## 6) w dziale I w rozdziale 2 po art. 20 dodaje się art. 20a w brzmieniu:

„Art. 20a. § 1. Minister Sprawiedliwości, mając na względzie racjonalne wykorzystanie kadr sądownictwa powszechnego, potrzeby wynikające z obciążenia zadaniami poszczególnych sądów, przydziela nowe stanowiska sędziowskie oraz asesorskie poszczególnym sądom.

§ 2. W razie zwolnienia stanowiska sędziowskiego lub asesorskiego w sądzie działającym na obszarze danej apelacji prezes sądu apelacyjnego, w terminie czternastu dni od dnia zwolnienia stanowiska, zawiadamia o tym Ministra Sprawiedliwości. Minister Sprawiedliwości, w terminie nie dłuższym niż trzydzieści dni od dnia otrzymania zawiadomienia, na podstawie kryteriów wymienionych w § 1:

- 1) przydziela stanowisko do danego albo innego sądu;
- 2) przekształca stanowisko, odpowiednio, w stanowisko sędziowskie lub asesorskie w danym albo innym sądzie;
- 3) stanowisko znosi.

§ 3. Minister Sprawiedliwości przekształca w stanowisko:

- 1) asesorskie – co drugie stanowisko sędziowskie zwolnione w sądzie rejonowym lub przydzielone do sądu rejonowego, a także wolne stanowisko sędziowskie, które nie zostało obsadzone w sądzie rejonowym;
- 2) sędziowskie – zwolnione stanowisko asesorskie.

§ 4. O stanowiskach, o których mowa w § 2 i 3, Minister Sprawiedliwości niezwłocznie obwieszcza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

§ 5. O wolnym stanowisku sędziowskim oraz stanowisku asesorskim nie obwieszcza się, jeżeli jego obsadzenie następuje w drodze przeniesienia służbowego sędziego równorzędnego sądu lub w trybie określonym w art. 74 albo przeniesienia służbowego asesora sądowego.”

## 7) w art. 21 § 1a otrzymuje brzmienie:

„§ 1a. Dyrektora sądu powołuje się w sądzie rejonowym, w którym jest co najmniej dziesięć stanowisk sędziowskich i asesorskich. W sądach rejonowych, w których nie powołano dyrektora sądu, zadania dyrektora sądu wykonują dyrektorzy przełożonych sądów okręgowych.”

## 8) w art. 22 w § 1:

## a) w pkt 1 lit. b i c otrzymują brzmienie:

„b) jest zwierzchnikiem służbowym sędziów, asesorów sądowych, referendarzy sądowych oraz asystentów sędziów danego sądu,

c) powierza sędziom, asesorom sądowym i referendarzom sądowym pełnienie funkcji i zwalnia z ich pełnienia, chyba że ustawa stanowi inaczej.”

## b) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) dokonuje analizy orzecznictwa w kierowanym sądzie pod względem poziomu jego jednolitości oraz informuje sędziów i asesorów sądowych o wynikach tej analizy, a w razie stwierdzenia istotnych rozbieżności w orzecznictwie informuje o nich Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego.”

## 9) w art. 22a:

## a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Prezes sądu apelacyjnego w sądzie apelacyjnym, a prezes sądu okręgowego w sądzie okręgowym i w sądach rejonowych, działających w okręgu sądowym, ustala, po zasięgnięciu opinii kolegium właściwego sądu, najpóźniej do końca listopada każdego roku, podział czynności, który obejmuje:

- 1) decyzje w przedmiocie przydziału sędziów, asesorów sądowych i referendarzy sądowych do wydziałów sądu oraz zakresu ich obowiązków,
- 2) określenie zasad przydziału spraw poszczególnym sędziom, asesorom sądowym i referendarzom sądowym, chyba że zasady te określają przepisy odrębne,
- 3) określenie zasad zastępstw sędziów, asesorów sądowych i referendarzy sądowych

– przy uwzględnieniu specjalizacji sędziów i asesorów sądowych w rozpoznawaniu poszczególnych rodzajów spraw, konieczności zapewnienia właściwego rozmieszczenia sędziów, asesorów sądowych i referendarzy sądowych w wydziałach sądu i równomiernego rozłożenia ich obowiązków oraz potrzeby zagwarantowania sprawnego postępowania sądowego.”,

## b) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Jeżeli do wydziałów, o których mowa w § 2, przydzielono wyłącznie referendarzy sądowych, czynności, do których referendarze nie są uprawnieni, włącza się do zakresu obowiązków sędziów i asesorów sądowych orzekających w innych wydziałach.”,

## c) § 5 i 6 otrzymują brzmienie:

„§ 5. Sędzia lub asesor sądowy, w przypadku zmiany podziału czynności skutkującej zmianą zakresu jego obowiązków, w szczególności przeniesieniem do innego wydziału sądu, może odwołać się do kolegium sądu apelacyjnego, w terminie siedmiu dni od dnia otrzymania nowego zakresu obowiązków.

§ 6. Kolegium sądu niezwłocznie podejmuje uchwałę uwzględniającą albo oddalającą odwołanie sędziego lub asesora sądowego, mając na uwadze względy, o których mowa w § 1. Przed podjęciem uchwały kolegium wysłucha sędziego lub asesora sądowego, jeżeli odwołanie zawiera taki wniosek i sędzia lub asesor sądowy mogą stawić się na posiedzenie kolegium. Do czasu podjęcia uchwały sędzia lub asesor sądowy wykonuje obowiązki dotychczasowe.”;

## 10) w art. 22b:

## a) § 3–6 otrzymują brzmienie:

„§ 3. Liczbę wiceprezesów sądu apelacyjnego ustala Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii prezesa tego sądu, biorąc pod uwagę liczbę stanowisk sędziowskich w tym sądzie, liczbę nadzorowanych sądów okręgowych i rejonowych oraz liczbę stanowisk sędziowskich, asesorskich i referendarskich w tych sądach.

§ 4. Liczbę wiceprezesów sądu okręgowego ustala Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii prezesa tego sądu oraz prezesa przełożonego sądu apelacyjnego, biorąc pod uwagę liczbę stanowisk sędziowskich i referendarskich w tym sądzie, liczbę nadzorowanych sądów rejonowych oraz liczbę stanowisk sędziowskich, asesorskich i referendarskich w tych sądach.

§ 5. Liczbę wiceprezesów sądu rejonowego ustala prezes sądu apelacyjnego, po zasięgnięciu opinii prezesa sądu rejonowego oraz opinii prezesa przełożonego sądu okręgowego, biorąc pod uwagę liczbę stanowisk sędziowskich, asesorskich i referendarskich w sądzie rejonowym.

§ 6. W przypadku zmiany liczby stanowisk sędziowskich, asesorskich lub referendarskich w danym sądzie lub liczby i wielkości nadzorowanych sądów okręgowych lub rejonowych, liczba wiceprezesów danego sądu może być ustalona ponownie.”;

## 11) w art. 31 w § 1:

## a) pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) wyraża opinię w sprawach osobowych sędziów sądu okręgowego, sędziów sądów rejonowych oraz asesorów sądowych, działających w okręgu sądowym”;

## b) po pkt 4 dodaje się pkt 4a w brzmieniu:

„4a) wyraża opinię o kandydatach na stanowisko asesora sądowego”;

## c) pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) wypowiada się w przypadkach zachowań sędziów i asesorów sądowych naruszających zasady etyki”;

- 12) w art. 31a w § 1 pkt 3 i 4 otrzymują brzmienie:
- „3) jest zwierzchnikiem służbowym i dokonuje czynności z zakresu prawa pracy oraz reprezentuje sąd w tym zakresie wobec pracowników sądu, z wyłączeniem sędziów, asesorów sądowych, referendarzy sądowych, kuratorów zawodowych, asystentów sędziów oraz aplikantów aplikacji sędziowskiej;
  - 4) określa, w porozumieniu z prezesem sądu, rozmieszczenie i liczbę poszczególnych stanowisk w wydziałach sądu, na których są zatrudniani pracownicy sądu, z wyłączeniem sędziów, asesorów sądowych, referendarzy sądowych, kuratorów zawodowych, asystentów sędziów oraz aplikantów aplikacji sędziowskiej;”;
- 13) w art. 36a po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:
- „§ 1a. W zebraniu sędziów sądu rejonowego mogą uczestniczyć asesorzy sądowi tego sądu, bez prawa udziału w głosowaniu.”;
- 14) w art. 37:
- a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Czynności z zakresu wewnętrznego nadzoru administracyjnego prezes sądu może powierzyć sędziemu wizytatorowi, a także, z zastrzeżeniem art. 37c, wiceprezesowi sądu, przewodniczącemu wydziału, a także, w uzasadnionych przypadkach, innemu wyznaczonemu sędziemu, asesorowi sądowemu lub referendarzowi sądowemu. Osoby sprawujące wewnętrzny nadzór administracyjny mają prawo wglądu w czynności sądów, mogą żądać wyjaśnień oraz usunięcia uchybień oraz być obecne na rozprawie toczącej się z wyłączeniem jawności.”;
  - b) § 4–7 otrzymują brzmienie:

„§ 4. W przypadku stwierdzenia uchybienia w zakresie sprawności postępowania sądowego, prezes sądu niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie trzydziestu dni od dnia powzięcia wiadomości o uchybieniu, może zwrócić na nie uwagę na piśmie i żądać usunięcia skutków tego uchybienia. Sędzia lub asesor sądowy, którego dotyczy zwrócona uwaga, może w terminie siedmiu dni od dnia zwrócenia uwagi złożyć prezesowi sądu pisemne zastrzeżenie. Przepis art. 108 § 1 stosuje się odpowiednio.

§ 5. W przypadku złożenia zastrzeżenia prezes sądu w terminie czternastu dni od dnia złożenia zastrzeżenia uchyla uwagę albo przekazuje sprawę do rozpoznania sądowi dyscyplinarnemu, zawiadamiając sędziego lub asesora sądowego o sposobie rozpatrzenia zastrzeżenia.

§ 6. Do akt osobowych sędziego lub asesora sądowego dołącza się odpis pisma zawierającego stwierdzenie uchybienia i zwrócenie uwagi, jednak nie wcześniej niż po bezskutecznym upływie terminu do złożenia zastrzeżenia, a w przypadku jego złożenia – po uprawomocnieniu się uchwały sądu dyscyplinarnego odmawiającej uwzględnienia zastrzeżenia. W takim przypadku do akt osobowych sędziego lub asesora sądowego dołącza się także odpis pisma zawierającego zastrzeżenie oraz odpis uchwały sądu dyscyplinarnego odmawiającej uwzględnienia zastrzeżenia. Jeżeli zastrzeżenie sędziego lub asesora sądowego zostało uwzględnione, dokumentów dotyczących zwrócenia uwagi nie dołącza się do akt osobowych sędziego lub asesora sądowego i nie dokonuje się wzmianki w wykazie służbowym, o którym mowa w art. 67 § 1.

§ 7. Po upływie pięciu lat od dnia zwrócenia uwagi, na wniosek sędziego, a w przypadku asesora sądowego z urzędu, prezes sądu zarządza usunięcie z jego akt osobowych dokumentów, o których mowa w § 6. Jednocześnie z usunięciem dokumentów z akt osobowych, wszelkie dane dotyczące zwrócenia uwagi usuwa się z wykazu służbowego, o którym mowa w art. 67 § 1. Jeżeli jednak w tym okresie stwierdzono kolejne uchybienie w zakresie sprawności postępowania sądowego, skutkujące zwróceniem uwagi lub wytknięto uchybienie w trybie art. 40 § 1, jest dopuszczalne tylko jednocześnie usunięcie wszystkich dokumentów i danych.”;
- 15) w art. 37b w § 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:
- „3) bada prawidłowość przydzielania sędziom, asesorom sądowym i referendarzom sądowym spraw oraz równomierne obciążenia ich pracą.”;
- 16) w art. 37c § 4 otrzymuje brzmienie:
- „§ 4. Wizytacji wydziału sądu nie może przeprowadzać sędzia wizytator, będący małżonkiem, krewnym albo powinowatym jednego z sędziów lub asesorów sądowych przydzielonych do wydziału lub pozostający z jednym z sędziów lub asesorów sądowych w takim stosunku prawnym lub faktycznym, że może to budzić uzasadnione wątpliwości co do bezstronności sędziego wizytatora.”;
- 17) w art. 40:
- a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Sąd apelacyjny lub sąd okręgowy jako sąd odwoławczy, w razie stwierdzenia przy rozpoznawaniu sprawy oczywistej obrazy przepisów, niezależnie od innych uprawnień, wytyka uchybienie właściwemu sądowi.

Przed wytknięciem uchybienia poucza się sędziego, asesora sądowego wchodzących w skład sądu orzekającego w pierwszej instancji o możliwości złożenia na piśmie wyjaśnień w terminie siedmiu dni. Stwierdzenie i wytknięcie uchybienia nie wpływa na rozstrzygnięcie sprawy.”;

b) § 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„§ 3. Odpis postanowienia sądu apelacyjnego lub sądu okręgowego jako sądu odwoławczego, zawierającego wytknięcie uchybienia, dołącza się do akt osobowych sędziego lub asesora sądowego. Do akt osobowych dołącza się także złożone przez sędziego lub asesora sądowego wyjaśnienia.

§ 4. Po upływie pięciu lat od wytknięcia uchybienia w trybie określonym w § 1, na wniosek sędziego, a w przypadku asesora sądowego z urzędu, prezes sądu zarządza usunięcie z akt osobowych dokumentów, o których mowa w § 3. Jednocześnie z usunięciem dokumentów z akt osobowych wszelkie dane dotyczące wytknięcia uchybienia usuwa się z wykazu służbowego, o którym mowa w art. 67 § 1. Jeżeli jednak w tym okresie stwierdzono kolejną oczywistą obrazę przepisów przy rozpoznawaniu sprawy przez sąd odwoławczy, skutkującą wytknięciem uchybienia, lub zwrócono uwagę w trybie art. 37 § 4, dopuszczalne jest tylko jednoczesne usunięcie wszystkich dokumentów i danych.”;

18) w art. 41 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Sądownictwa, określi, w drodze rozporządzenia, regulamin wewnętrznego urzędowania sądów powszechnych określający wewnętrzną organizację i porządek funkcjonowania sądów, porządek czynności w sądach, porządek urzędowania organów sądów i wykonywania zadań sędziów i asesorów sądowych pełniących funkcje kierownicze, tok czynności administracyjnych w sprawach należących do właściwości sądów, dopuszczalne systemy i rozkład czasu urzędowania oraz warunki udostępniania pomieszczeń dla uczestników postępowania, świadków i innych osób przebywających w sądach, uwzględniając zasady sprawności, racjonalności, ekonomicznego i szybkiego działania oraz potrzeby zapewnienia rzetelnego wykonywania zadań powierzonych sądom.”;

19) w art. 41a § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Skargi, w zakresie dotyczącym działalności sądów, w dziedzinie, w której sędziowie i asesory sądowi są niezawisli, nie podlegają rozpatrzeniu. Organ sądu, do którego taka skarga lub wniosek zostały skierowane, zawiadamia skarżącego o przyczynach odmowy rozpatrzenia skargi. Jeżeli jednak skarga dotyczy czynności sądu podlegającej zaskarżeniu w toku instancji, organ ten jest obowiązany niezwłocznie przekazać skargę do akt sprawy, której skarga dotyczy, zawiadamiając o tym skarżącego.”;

20) art. 41d otrzymuje brzmienie:

„Art. 41d. Skarga, w zakresie w jakim zawiera wniosek o pociągnięcie sędziów lub asesorów sądowych do odpowiedzialności dyscyplinarnej, podlega niezwłocznie przekazaniu właściwemu rzecznikowi dyscyplinarnemu albo zastępcy rzecznika dyscyplinarnego. Rzecznik, po wstępnym wyjaśnieniu okoliczności podniesionych w skardze, może podjąć czynności dyscyplinarne z własnej inicjatywy. O sposobie załatwienia skargi rzecznik dyscyplinarny zawiadamia skarżącego oraz organ, który przekazał mu skargę. Przepisów art. 114 § 5–7 nie stosuje się.”;

21) art. 45 otrzymuje brzmienie:

„Art. 45. § 1. Sędziego lub asesora sądowego w jego czynnościach może zastąpić sędzia lub asesor sądowy tego samego sądu, a także sędzia lub asesor sądowy innego sądu, delegowany odpowiednio na podstawie art. 77 § 1 lub 8 albo art. 106zb.

§ 2. Zastąpienie, o którym mowa w § 1, może nastąpić na podstawie zarządzenia przewodniczącego wydziału lub prezesa sądu, wydanego na wniosek sędziego lub asesora sądowego albo z urzędu, w celu zapewnienia sprawności postępowania.”;

22) w art. 46 w § 1 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie: „W składzie sądu może brać udział tylko jeden sędzia lub asesor sądowy innego sądu.”;

23) art. 47 otrzymuje brzmienie:

„Art. 47. § 1. Prezes sądu może wyznaczyć dodatkowego sędziego lub asesora sądowego do rozprawy, jeżeli istnieje prawdopodobieństwo, że będzie ona trwać czas dłuższy. W razie potrzeby można wyznaczyć dwóch dodatkowych sędziów lub asesorów sądowych; w takim razie należy wskazać kolejność, w której będą oni wstępować do udziału w naradzie i głosowaniu.

§ 2. Dodatkowy sędzia lub asesor sądowy bierze udział w naradzie i głosowaniu, jeżeli jeden z sędziów lub asesorów sądowych nie może uczestniczyć w składzie sądu.”;

- 24) w art. 48 § 1 otrzymuje brzmienie:  
„§ 1. Przewodniczący składu sądu może upomnieć osobę, która narusza powagę, spokój lub porządek czynności sądowych, a po bezskutecznym upomnieniu może ją wydalic z sali rozpraw.”;
- 25) w art. 51 § 1 otrzymuje brzmienie:  
„§ 1. Zarządzenia porządkowe przewodniczącego oraz kary porządkowe wymierzane przez sąd nie mają zastosowania do sędziów, asesorów sądowych i ławników należących do składu orzekającego oraz do prokuratora, radcy Prokuratury Generalnej Skarbu Państwa biorących udział w sprawie, a także osób, do udziału których w sprawie stosuje się przepisy o prokuratorze.”;
- 26) art. 52 otrzymuje brzmienie:  
„Art. 52. Sędziemu lub asesorowi sądowemu dokonującemu czynności sądowej jednoosobowo przysługują prawa przewodniczącego oraz prawa sądu przewidziane w art. 48–50.”;
- 27) tytuł działu II otrzymuje brzmienie: „Sędziowie i asesory sądowi”;
- 28) uchyla się art. 56;
- 29) w art. 57 § 1 otrzymuje brzmienie:  
„§ 1. Każdy, kto spełnia warunki do objęcia stanowiska sędziego sądu powszechnego, o którym mowa w art. 55 § 2, może zgłosić swoją kandydaturę na jedno stanowisko sędziowskie w terminie trzydziestu dni od dnia obwieszczenia, o którym mowa w art. 20a § 4.”;
- 30) w art. 57a § 1 otrzymuje brzmienie:  
„§ 1. Kandydat na wolne stanowisko sędziowskie, który zajmuje stanowisko sędziego sądu powszechnego, sędziego sądu administracyjnego, sędziego sądu wojskowego, asesora sądowego albo referendarza sądowego, do karty zgłoszenia dołącza wykaz sygnatur akt stu spraw sądowych różnych kategorii, w których rozpoznawaniu brał udział, a w przypadku mniejszej liczby spraw – wykaz sygnatur akt wszystkich spraw.”;
- 31) w art. 57b:
- a) § 1 otrzymuje brzmienie:  
„§ 1. Ocena kwalifikacji kandydata zajmującego stanowisko sędziego sądu powszechnego, sędziego sądu administracyjnego, sędziego sądu wojskowego oraz asesora sądowego obejmuje badanie poziomu merytorycznego orzecznictwa oraz sprawności i efektywności podejmowanych czynności i organizowania pracy przy rozpoznawaniu spraw lub wykonywaniu innych powierzonych zadań bądź funkcji, z uwzględnieniem stopnia obciążenia wykonywanymi zadaniami i ich złożoności, realizacji procesu doskonalenia zawodowego, a także kultury urzędowania, obejmującej kulturę osobistą i kulturę organizacji pracy oraz poszanowania praw stron lub uczestników postępowania przy rozpoznawaniu spraw lub wykonywaniu innych powierzonych zadań bądź funkcji.”;
- b) § 6 otrzymuje brzmienie:  
„§ 6. Do oceny kwalifikacji kandydata:
- 1) zajmującego stanowisko sędziego sądu powszechnego, sędziego sądu administracyjnego, sędziego sądu wojskowego dołącza się oceny pracy oraz indywidualne plany rozwoju zawodowego, o których mowa w art. 106c,
  - 2) zajmującego stanowisko asesora sądowego dołącza się ocenę pracy, o której mowa w art. 106x – a także odpisy znajdujących się w aktach osobowych prawomocnych wyroków orzekających karę dyscyplinarną oraz dokumentów, dotyczących zwrócenia uwagi lub wytknięcia uchybienia, o których mowa w art. 37 § 4 i art. 40 § 1 niniejszej ustawy, a także art. 65 ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2013 r. poz. 499, z późn. zm.<sup>3)</sup>).”;
- 32) w art. 58:
- a) § 3 otrzymuje brzmienie:  
„§ 3. W przypadku kandydatów do objęcia pierwszego stanowiska sędziowskiego właściwy prezes sądu zasięga od właściwego ze względu na siedzibę sądu komendanta wojewódzkiego Policji albo Komendanta Stołecznego Policji informacji o każdym z kandydatów. Informacje o kandydacie do objęcia stanowiska sędziowskiego uzyskuje się i sporządza w oparciu o dane zawarte w policyjnych systemach teleinformatycznych. Komendant Policji przedstawia pisemną informację o kandydacie prezesowi sądu w terminie 14 dni od dnia wpływu wniosku. Informacji nie zasięga się, jeżeli kandydat zajmuje stanowisko asesora sądowego lub prokuratora.”;

<sup>3)</sup> Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 504, 1031 i 1081 oraz z 2015 r. poz. 1066 i 1167.

- b) § 4a otrzymuje brzmienie:
- „§ 4a. Wymóg dołączania informacji i zaświadczeń, o których mowa w art. 57 § 7, nie dotyczy kandydatów zajmujących stanowisko sędziego sądu powszechnego, sędziego sądu administracyjnego, sędziego sądu wojskowego, asesora sądowego albo stanowisko prokuratora.”
- c) uchyla się § 7;
- 33) w art. 61 w § 1 pkt 7 otrzymuje brzmienie:
- „7) zajmował stanowisko asesora sądowego co najmniej dwa lata lub zajmował stanowisko asesora prokuratorskiego co najmniej trzy lata.”;
- 34) w art. 75 w § 2 pkt 2 nadać brzmienie:
- „2) niedopuszczalności zajmowania stanowiska sędziego w danym sądzie wskutek wystąpienia okoliczności, o których mowa w art. 6;”;
- 35) w art. 82a § 2 otrzymuje brzmienie:
- „§ 2. Po objęciu pierwszego stanowiska sędziowskiego sędzia, który nie zajmował stanowiska asesora sądowego, odbywa trzymiesięczne szkolenie z zakresu metodyki pracy sędziego, organizowane przez Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury.”;
- 36) w art. 91a § 4 otrzymuje brzmienie:
- „§ 4. Do okresu pracy na stanowisku sędziego sądu rejonowego dolicza się okres pracy na stanowisku asesora sądowego.”;
- 37) w art. 92 § 2 otrzymuje brzmienie:
- „§ 2. Do okresu pracy, od którego zależy wymiar urlopu dodatkowego, wlicza się wszystkie okresy zatrudnienia w sądzie lub prokuraturze na stanowiskach: asesorów sądowych, asesorów prokuratorskich, sędziów i prokuratorów, w Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa na stanowiskach: prezesa, wiceprezesa, starszego radcy lub radcy Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa, a także okresy wykonywania zawodu adwokata, radcy prawnego lub zajmowania samodzielnego stanowiska w organach władzy publicznej, z którym związana była praktyka prawnicza, oraz inne okresy zatrudnienia, jeżeli z tego tytułu przysługiwał zwiększony wymiar urlopu.”;
- 38) w art. 101 § 1 otrzymuje brzmienie:
- „§ 1. W razie śmierci sędziego jego rodzinie przysługuje odprawa pośmiertna na zasadach przewidzianych w Kodeksie pracy dla rodzin pracowników. Do okresu zatrudnienia, od którego zależy wysokość odprawy, wlicza się wszystkie okresy zatrudnienia na stanowiskach asesora sądowego lub sędziego.”;
- 39) w dziale II po rozdziale 2a dodać rozdział 2b w brzmieniu:

## „Rozdział 2b

### Asesorzy sądowi

Art. 106h. § 1. Na stanowisko asesora sądowego może być powołany ten, kto:

- 1) posiada obywatelstwo polskie i korzysta z pełni praw cywilnych i obywatelskich;
- 2) jest nieskazitelnego charakteru;
- 3) ukończył wyższe studia prawnicze w Rzeczypospolitej Polskiej i uzyskał tytuł zawodowy magistra lub zagraniczne studia prawnicze uznane w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) jest zdolny, ze względu na stan zdrowia, do pełnienia obowiązków asesora sądowego;
- 5) ukończył aplikację sędziowską w Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury;
- 6) złożył egzamin sędziowski;
- 7) przez okres co najmniej 18 miesięcy wykonywał wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej, stosowaniem lub tworzeniem prawa.

§ 2. Wymagania, o których mowa w § 1 pkt 5 i 6, nie dotyczą osób, które złożyły egzamin prokuratorski, egzamin adwokacki, radcowski lub notarialny.

§ 3. Wymagania, o których mowa w § 1 pkt 5–7, nie dotyczą osób, które:

- 1) zajmowały stanowisko asesora prokuratorskiego, wykonywały zawód adwokata, radcy prawnego lub notariusza albo zajmowały stanowisko prezesa, wiceprezesa, starszego radcy lub radcy Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa przez okres 18 miesięcy;

- 2) złożyły egzamin sędziowski na podstawie art. 151c albo art. 155 § 7;
- 3) zajmowały stanowisko prokuratora;
- 4) pracowały w polskiej szkole wyższej, w Polskiej Akademii Nauk, w instytucie badawczym lub innej placówce naukowej i mają tytuł naukowy profesora albo stopień naukowy doktora habilitowanego nauk prawnych.

Art. 106i. § 1. Asesorów sądowych powołuje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, na okres pięciu lat.

§ 2. Powołując asesora sądowego, Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej wyznacza miejsce służbowe (siedzibę) asesora sądowego w sądzie rejonowym.

§ 3. Przy powołaniu asesora sądowego składają ślubowanie wobec Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej według następującej roty:

„Ślubuję uroczyście jako asesor sądowy służyć wiernie Rzeczypospolitej Polskiej, stać na straży prawa, obowiązki asesora sądowego wypełniać sumiennie, sprawiedliwość wymierzać zgodnie z przepisami prawa, bezstronnie według mego sumienia, dochować tajemnicy prawnie chronionej, a w postępowaniu kierować się zasadami godności i uczciwości.”; składający ślubowanie może dodać na końcu zwrot: „Tak mi dopomóż Bóg.”.

§ 4. Stosunek służbowy asesora sądowego nawiązuje się po doręczeniu mu aktu powołania.

§ 5. Asesor sądowy zgłasza się w celu objęcia stanowiska w ciągu czternastu dni od dnia otrzymania aktu powołania.

§ 6. W razie nieusprawiedliwionego nieobjęcia stanowiska asesorskiego w terminie określonym w § 5, powołanie traci moc; okoliczność tę stwierdza Minister Sprawiedliwości.

Art. 106j. § 1. Asesor sądowy w sprawowaniu swojego urzędu jest niezawisły i podlega tylko Konstytucji oraz ustawom.

§ 2. Asesor sądowy nie może należeć do partii politycznej, związku zawodowego, ani prowadzić działalności publicznej niedającej się pogodzić z zasadami niezależności sądów i niezawisłości asesorów sądowych.

§ 3. Asesorowi sądowemu ubiegającemu się o mandat posła, senatora albo radnego udziela się urlopu bezpłatnego na czas kampanii wyborczej. Okresu udzielonego urlopu nie wlicza się do okresu, o którym mowa w art. 61 § 1 pkt 7.

§ 4. Asesor sądowy, który został mianowany, powołany lub wybrany do pełnienia funkcji w organach państwowych, samorządu terytorialnego, w służbie dyplomatycznej, konsularnej lub w organach organizacji międzynarodowych oraz ponadnarodowych działających na podstawie umów międzynarodowych ratyfikowanych przez Rzeczpospolitą Polską, jest obowiązany zrzec się niezwłocznie swojego urzędu.

Art. 106k. § 1. Asesor sądowy w okresie sprawowania urzędu jest nieusuwalny.

§ 2. Stosunek służbowy asesora sądowego wygasa z upływem okresu, na który został powołany lub z dniem poprzedzającym powołanie na stanowisko sędziowskie.

§ 3. Stosunek służbowy asesora sądowego rozwiązuje się z mocy prawa, jeżeli zrzekł się urzędu. Zrzeczenie się urzędu jest skuteczne po upływie trzech miesięcy od dnia złożenia Ministrowi Sprawiedliwości oświadczenia, chyba że na wniosek asesora sądowego Minister Sprawiedliwości określi inny termin. O zrzeczeniu się urzędu przez asesora sądowego Minister Sprawiedliwości zawiadamia Krajową Radę Sądownictwa i Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 4. Prawomocne orzeczenie sądu dyscyplinarnego o złożeniu asesora sądowego z urzędu oraz prawomocne orzeczenie sądu skazujące na środek karny pozbawienia praw publicznych lub zakazu zajmowania stanowiska asesora sądowego powoduje, z mocy prawa, utratę urzędu i stanowiska asesora sądowego; stosunek służbowy asesora sądowego wygasa z chwilą uprawomocnienia się orzeczenia.

§ 5. Stosunek służbowy asesora sądowego wygasa z dniem utraty przez niego obywatelstwa polskiego.

§ 6. Stosunek służbowy asesora sądowego wygasa, jeżeli z powodu choroby lub utraty sił został uznany za trwale niezdolnego do pełnienia obowiązków asesora sądowego.

§ 7. Minister Sprawiedliwości zawiadamia asesora sądowego o wygaśnięciu lub rozwiązaniu stosunku służbowego.

Art. 106l. § 1. Przeniesienie asesora sądowego na inne miejsce służbowe może nastąpić tylko za jego zgodą.

§ 2. Zgoda asesora sądowego na przeniesienie na inne miejsce służbowe nie jest wymagana w przypadkach:

- 1) zniesienia stanowiska wywołanego zmianą w organizacji sądownictwa lub zniesienia danego sądu lub wydziału zamiejscowego albo przeniesienia siedziby sądu;
- 2) niedopuszczalności zajmowania stanowiska asesora sądowego w danym sądzie wskutek wystąpienia okoliczności, o których mowa w art. 6;
- 3) gdy wymaga tego wzgląd na powagę stanowiska, na podstawie orzeczenia sądu dyscyplinarnego, wydanego na wniosek kolegium właściwego sądu lub Krajowej Rady Sądownictwa;
- 4) przeniesienia w wyniku kary dyscyplinarnej.

§ 3. O przeniesieniu asesora sądowego w przypadkach określonych w § 1 i 2 Minister Sprawiedliwości wydaje decyzję, z tym że przeniesienie asesora sądowego z przyczyn wymienionych w § 2 pkt 1 może nastąpić, jeżeli uwzględnienie wniosku asesora sądowego co do nowego miejsca służbowego nie jest możliwe.

§ 4. W przypadkach, o których mowa w § 2 pkt 1 i 2, od decyzji Ministra Sprawiedliwości asesorowi sądowemu przysługuje odwołanie do Sądu Najwyższego.

Art. 106m. § 1. W przypadku przeniesienia asesora sądowego na inne miejsce służbowe nie przysługuje mu ekwiwalent pieniężny za dni niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego. Asesor sądowy zachowuje prawo do wykorzystania tego urlopu w czasie pełnienia służby w miejscu, do którego przeniesienie nastąpiło.

§ 2. Przepis § 1 stosuje się odpowiednio w przypadku powołania asesora sądowego na stanowisko sędziowskie.

§ 3. W przypadku przeniesienia asesora sądowego do innej miejscowości, przysługuje mu zwrot kosztów przeniesienia, z wyjątkiem przypadku, gdy przeniesienie nastąpiło w drodze dyscyplinarnej lub na jego wniosek. Asesorowi sądowemu przenoszonemu na jego wniosek Minister Sprawiedliwości, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, może przyznać zwrot kosztów przeniesienia.

Art. 106n. § 1. Każdy, kto spełnia warunki do objęcia stanowiska asesora sądowego, może zgłosić swoją kandydaturę na jedno stanowisko asesorskie w terminie trzydziestu dni od dnia obwieszczenia, o którym mowa w art. 20a § 4.

§ 2. Kandydaturę na wolne stanowisko asesorskie zgłasza się prezesowi właściwego sądu okręgowego.

§ 3. Zgłoszenia kandydatury na wolne stanowisko asesorskie oraz innych czynności w toku postępowania w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku asesorskim, kandydat dokonuje za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 57 § 2. Przepisy art. 57 § 3–8, art. 57aa, art. 57ab § 2, art. 57ad–57af, art. 57ah, art. 58 § 2a, 4–4b i 6 stosuje się odpowiednio.

§ 4. Prezes sądu zasięga od właściwego ze względu na siedzibę sądu komendanta wojewódzkiego Policji albo Komendanta Stołecznego Policji informacji o każdym z kandydatów. Informacje o kandydacie do objęcia stanowiska asesorskiego uzyskuje się i sporządza w oparciu o dane zawarte w policyjnych systemach teleinformatycznych. Komendant Policji przedstawia pisemną informację o kandydacie prezesowi sądu w terminie czternastu dni od dnia wpływu wniosku i przekazuje mu wszystkie zebrane materiały służące do jej sporządzenia. Informacji nie zasięga się, jeżeli kandydat zajmuje stanowisko prokuratora.

§ 5. Jeżeli zgłoszenie na wolne stanowisko asesorskie nie spełnia wymogów, o których mowa w art. 57 § 6 i 7 lub art. 106o § 1–8, prezes właściwego sądu okręgowego wzywa kandydata do jego uzupełnienia w terminie siedmiu dni.

§ 6. Jeżeli swoją kandydaturę na wolne stanowisko asesorskie zgłosiła osoba, która nie spełnia warunków do objęcia stanowiska asesora sądowego, o których mowa w art. 106h § 1 pkt 1, 3–7, albo osoba, która nie spełnia warunków, o których mowa w art. 106h § 1 pkt 1, 3, 4 i 7 oraz § 2, albo osoba, która nie spełnia warunków, o których mowa w art. 106h § 1 pkt 1, 3 i 4 oraz § 3, albo zgłoszenie nastąpiło po upływie terminu, o którym mowa w § 1, zgłoszenie nie zostało uzupełnione w wyznaczonym terminie lub wobec zgłaszającego toczy się inne postępowanie w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim lub asesorskim, prezes właściwego sądu okręgowego zawiadamia zgłaszającego o pozostawieniu zgłoszenia bez rozpatrzenia, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, podając przyczynę pozostawienia zgłoszenia bez rozpatrzenia.

§ 7. Osoba, której zgłoszenie pozostawiono bez rozpatrzenia, może w terminie siedmiu dni od zawiadomienia, o którym mowa w § 6, złożyć zastrzeżenie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego. W razie nieuwzględnienia zastrzeżenia prezes właściwego sądu niezwłocznie przekazuje je za pośrednictwem systemu teleinformatycznego wraz ze zgłoszeniem Krajowej Radzie Sądownictwa. W przedmiocie pozostawienia zgłoszenia bez rozpatrzenia rozstrzyga Krajowa Rada Sądownictwa.

§ 8. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Sądownictwa, określi, w drodze rozporządzenia, zakres danych zawartych w karcie zgłoszenia na wolne stanowisko asesorskie, mając na względzie, aby dane te umożliwiały weryfikację w niezbędnym zakresie spełnienia warunków wymaganych przez ustawę od kandydatów na to stanowisko.

§ 9. Minister Sprawiedliwości, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Sądownictwa, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres i sposób przeprowadzania badań lekarskich i psychologicznych kandydatów do objęcia urzędu asesora sądowego oraz kwalifikacje wymagane od lekarzy i psychologów uprawnionych do przeprowadzania tych badań i wydawania zaświadczeń o zdolności do pełnienia obowiązków asesora sądowego, jak również terminy wykorzystania wydawanych zaświadczeń w postępowaniu w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku asesorskim, mając na względzie zapewnienie należytej oceny zdolności kandydatów do objęcia urzędu asesora sądowego, uwzględniającej charakter tego urzędu.

§ 10. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Sądownictwa, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji, określi, w drodze rozporządzenia, tryb zakładania konta w systemie teleinformatycznym, sposób dostępu do konta, sposób korzystania z systemu teleinformatycznego oraz podejmowania w nim czynności związanych z wnoszeniem karty zgłoszenia i dołączonych dokumentów, szczegółowy tryb doręczeń i zawiadomień elektronicznych, jak również sposób przechowywania, udostępniania i usuwania – po zakończeniu postępowania w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku asesorskim – zamieszczonych w systemie dokumentów, mając na względzie potrzebę zapewnienia sprawności postępowania dotyczącego objęcia stanowiska asesorskiego, dostępność drogi elektronicznej dla uczestników postępowania oraz potrzebę zabezpieczenia danych zgromadzonych w systemie, w tym danych osobowych kandydatów.

Art. 106o. § 1. Kandydat na wolne stanowisko asesorskie, który zajmuje stanowisko referendarza sądowego, do karty zgłoszenia dołącza wykaz sygnatur akt pięćdziesięciu spraw sądowych, w których rozpoznawaniu brał udział, a w przypadku mniejszej liczby spraw – wykaz sygnatur akt wszystkich spraw.

§ 2. Kandydat na wolne stanowisko asesorskie, który zajmuje stanowisko prokuratora albo asesora prokuratorского, do karty zgłoszenia dołącza wykaz sygnatur akt pięćdziesięciu spraw, w których prowadził lub nadzorował postępowanie przygotowawcze, sporządził akt oskarżenia lub środki zaskarżenia albo występował przed sądem lub składał pisma procesowe, a w przypadku mniejszej liczby spraw – wykaz sygnatur akt wszystkich spraw.

§ 3. Kandydat na wolne stanowisko asesorskie, który wykonuje zawód adwokata lub radcy prawnego albo zajmuje stanowisko starszego radcy lub radcy Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa, do karty zgłoszenia dołącza wykaz sygnatur akt pięćdziesięciu spraw sądowych różnych kategorii, w których występował w charakterze zastępcy procesowego, a jeżeli występował w mniejszej liczbie spraw – wykaz sygnatur akt wszystkich spraw, ze wskazaniem sądów, w których sprawy te toczyły się lub toczą, a także odpisy pięćdziesięciu, opinii prawnych i innych dokumentów sporządzonych w związku ze stosowaniem lub tworzeniem prawa; starszy radca i radca Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa dołączają ponadto opinię przełożonego.

§ 4. Kandydat na wolne stanowisko asesorskie, który wykonuje zawód notariusza, do karty zgłoszenia dołącza wykaz pięćdziesięciu aktów notarialnych obejmujących różne kategorie spraw, a jeżeli sporządził mniejszą ich liczbę – wykaz wszystkich aktów.

§ 5. Kandydat na wolne stanowisko asesorskie, który ma tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego nauk prawnych, do karty zgłoszenia dołącza wykaz publikacji wraz z opiniami recenzentów, jeżeli były sporządzone, odpisy sporządzonych opinii prawnych oraz charakterystykę osiągnięć w zakresie kształcenia kadr lub dorobku naukowego.

§ 6. Kandydat na wolne stanowisko asesorskie, który zajmuje stanowisko asystenta sędziego, do karty zgłoszenia dołącza wykaz sygnatur pięćdziesięciu projektów orzeczeń lub uzasadnień w sprawach różnych kategorii, a w przypadku mniejszej liczby projektów – wykaz sygnatur wszystkich projektów, natomiast na żądanie prezesa sądu kandydat składa projekty orzeczeń poświadczane przez sędziego, pod nadzorem którego wykonywał czynności.

§ 7. Kandydat na wolne stanowisko asesorskie, który po złożeniu egzaminu sędziowskiego, prokuratorского, adwokackiego, radcowskiego lub notarialnego przez okres co najmniej 18 miesięcy wykonywał wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej, stosowaniem lub tworzeniem prawa, do karty zgłoszenia dołącza wykaz pięćdziesięciu sygnatur akt, w których wykonywał czynności zastępstwa procesowego, a w przypadku mniejszej liczby wykaz sygnatur wszystkich akt lub pięćdziesiąt potwierdzonych przez przełożonego odpisów opinii prawnych i innych dokumentów sporządzonych w związku ze stosowaniem lub tworzeniem prawa, a w przypadku mniejszej liczby – odpisy wszystkich opinii prawnych i innych dokumentów.

§ 8. Kandydat na wolne stanowisko asesorskie, zajmujący stanowisko prokuratora, referendarza sądowego albo asystenta sędziego, który w okresie poprzedzającym obwieszczenie był delegowany do pełnienia czynności administracyjnych w Ministerstwie Sprawiedliwości lub innej jednostce organizacyjnej podległej Ministrowi Sprawiedliwości lub przez niego nadzorowanej, do karty zgłoszenia dołącza także opis wykonywanych w okresie delegowania czynności wraz z opinią przełożonego.

§ 9. Przepis § 8 stosuje się odpowiednio w przypadku delegowania do pełnienia:

- 1) czynności w Biurze Krajowej Rady Sądownictwa;

- 2) czynności lub prowadzenia zajęć szkoleniowych w Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury;
- 3) obowiązków lub pełnienia określonej funkcji poza granicami państwa w ramach działań podejmowanych przez organizacje międzynarodowe lub ponadnarodowe oraz zespoły międzynarodowe działające na podstawie umów międzynarodowych, w tym umów konstytuujących organizacje międzynarodowe, ratyfikowanych przez Rzeczpospolitą Polską.

§ 10. Przełożonym, o którym mowa w § 7 i 8, jest osoba kierująca jednostką, do której delegowanie, o którym mowa w § 8, nastąpiło lub w ramach albo na zlecenie bądź zamówienie której wykonywane były czynności, o których mowa w § 7, a w przypadku podziału tej jednostki na departamenty, biura albo inne równorzędne komórki organizacyjne – osoba kierująca taką komórką. Za przełożonego osoby kierującej daną jednostką lub komórką organizacyjną uznaje się osobę sprawującą funkcję nadrzędną.

§ 11. Do kandydata na wolne stanowisko asesorskie, który zajmuje stanowisko prezesa lub wiceprezesa Prokuratury Generalnej Skarbu Państwa, stosuje się odpowiednio, stosownie do zawodu wykonywanego przed powołaniem na to stanowisko, przepisy § 2–5 lub 8, a w przypadku zajmowania przed powołaniem na stanowisko prezesa lub wiceprezesa Prokuratury Generalnej stanowiska sędziego sądu powszechnego, sędziego sądu administracyjnego lub sędziego sądu wojskowego – odpowiednio przepis § 1.

§ 12. Do kandydata na wolne stanowisko asesorskie, który wykonywał więcej niż jeden z zawodów wskazanych w przepisach § 1–6 i 11 lub czynności, o których mowa w § 7, stosuje się przepisy § 1–8, z tym że łączna liczba zamieszczonych w wykazie sygnatur akt spraw lub odpisów opinii prawnych i innych dokumentów, o których mowa w tych przepisach, nie może przekraczać stu.

§ 13. Do karty zgłoszenia kandydat może dołączyć także inne dokumenty popierające jego kandydaturę, w szczególności opinie lub rekomendacje.

Art. 106p. § 1. Ocena kwalifikacji kandydata, zajmującego stanowisko referendarza sądowego obejmuje badanie poziomu merytorycznego orzecznictwa oraz sprawności i efektywności podejmowanych czynności i organizowania pracy przy rozpoznawaniu spraw lub wykonywaniu innych powierzonych zadań bądź funkcji, z uwzględnieniem stopnia obciążenia wykonywanymi zadaniami i ich złożoności, realizacji procesu doskonalenia zawodowego, a także kultury urzędowania, obejmującej kulturę osobistą i kulturę organizacji pracy oraz poszanowania praw stron lub uczestników postępowania przy rozpoznawaniu spraw lub wykonywaniu innych powierzonych zadań bądź funkcji.

§ 2. Ocena kwalifikacji, o której mowa w § 1, jest dokonywana na podstawie badania akt co najmniej dziesięciu spraw, wybranych losowo spośród wymienionych w wykazie, o którym mowa w art. 106o § 1, a ponadto akt co najmniej pięciu innych spraw spoza wykazu wybranych przez sędziego dokonującego oceny, jak również na podstawie danych ewidencjonowanych w sądach, w tym na potrzeby statystyki sądowej.

§ 3. Sędzia dokonujący oceny kwalifikacji kandydata, o którym mowa w § 1, z urzędu obejmuje badaniem także nieujęte w wykazie akta pięciu spraw niezakończonych, przydzielonych kandydatowi do rozpoznania, w których od momentu pierwszej rejestracji upłynął najdłuższy okres, a także akta wszystkich spraw, których referentem był kandydat, w których w okresie ostatnich trzech lat poprzedzających zgłoszenie na wolne stanowisko asesorskie zmieniono lub uchylono orzeczenie i przekazano sprawę do ponownego rozpoznania oraz w których stwierdzono przewlekłość postępowania lub niezgodność z prawem prawomocnego orzeczenia.

§ 4. Jeżeli ze względu na szczególny zakres czynności kandydata, o którym mowa w § 1, lub z innych przyczyn zbadanie liczby spraw wskazanej w § 2 i 3 nie jest możliwe, przyjmuje się, z podaniem przyczyn, inną liczbę.

§ 5. Do oceny kwalifikacji kandydata, o którym mowa w § 1, dołącza się odpis zaświadczenia o złożonym egzaminie, okresowe oceny, o których mowa w art. 148 § 2, odpisy pism obejmujących przypadki prawomocnego wymierzenia kar porządkowych oraz prawomocnych orzeczeń o ukaraniu karą dyscyplinarną, chyba że kary zostały uznane za niebyłe.

Art. 106q. § 1. Ocena kwalifikacji kandydata zajmującego stanowisko asystenta sędziego obejmuje badanie jakości, sprawności, terminowości i prawidłowości dokonywanych czynności.

§ 2. Ocena kwalifikacji, o której mowa w § 1, jest dokonywana na podstawie badania wybranych losowo co najmniej dwudziestu pięciu projektów, o których mowa w art. 106o § 6. Przepis art. 106p § 4 stosuje się odpowiednio.

§ 3. Do oceny kwalifikacji kandydata, o którym mowa w § 1, dołącza się odpis zaświadczenia o złożonym egzaminie, okresowe oceny, o których mowa w art. 148 § 2, pisemne opinie i informacje uzyskane od prezesa sądu lub przewodniczącego wydziału sądu, w którym kandydat był lub jest zatrudniony, jak również od sędziów, do których został przydzielony, oraz odpisy pism obejmujących przypadki prawomocnego wymierzenia kar porządkowych, chyba że kary zostały uznane za niebyłe.

Art. 106r. § 1. Ocena kwalifikacji kandydata zajmującego stanowisko prokuratora albo asesora prokuratorskiego jest dokonywana pod względem prawidłowości i poziomu merytorycznego, jak również efektywności wykonywania powierzonych obowiązków służbowych, z uwzględnieniem stopnia obciążenia wykonywanymi zadaniami i ich złożoności, a także podnoszenia kwalifikacji zawodowych i kultury urzędowania obejmującej kulturę osobistą oraz sposób zachowania wobec uczestników postępowania i współpracowników. Przepisy art. 106p § 2 i 4 stosuje się odpowiednio. Sędzia dokonujący oceny kwalifikacji może objąć badaniem także akta spraw nieujęte w wykazie oraz zwracać się do prezesów sądów lub jednostek organizacyjnych prokuratury o wskazanie sygnatur i przedstawienie akt takich spraw.

§ 2. Do oceny kwalifikacji kandydata, o którym mowa w § 1, dołącza się okresowe oceny oraz indywidualne plany rozwoju zawodowego prokuratora, o których mowa w art. 62g ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze, opinie przełożonych, a także odpisy znajdujących się w aktach osobowych prokuratora prawomocnych wyroków orzekających karę dyscyplinarną lub prawomocnych decyzji o wymierzeniu kary porządkowej upomnienia, jak również odpisy prawomocnych decyzji prokuratora przełożonego, zawierających wytknięcie uchybienia w razie oczywistej obrazy prawa, chyba że uprawniony organ zarządził usunięcie tych wyroków lub decyzji z akt osobowych.

Art. 106s. § 1. Ocena kwalifikacji kandydata wykonującego zawód adwokata, radcy prawnego, notariusza albo zajmującego stanowisko starszego radcy lub radcy Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa jest dokonywana w oparciu o badanie jakości, sprawności, rzetelności i terminowości dokonywanych czynności bądź jakości i rzetelności sporządzonych opinii prawnych lub innych dokumentów sporządzonych w związku ze stosowaniem lub tworzeniem prawa, a także podnoszenia kwalifikacji zawodowych i kultury urzędowania obejmującej kulturę osobistą oraz sposób zachowania wobec uczestników postępowania i współpracowników.

§ 2. Ocena kwalifikacji kandydata wykonującego zawód adwokata lub radcy prawnego albo zajmującego stanowisko starszego radcy lub radcy Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa jest dokonywana na podstawie badania akt co najmniej dwudziestu pięciu spraw różnych kategorii lub opinii prawnych i innych dokumentów sporządzonych w związku ze stosowaniem lub tworzeniem prawa, wybranych losowo spośród wymienionych w wykazie, o którym mowa w art. 106o § 3. Przepis art. 106p § 4 stosuje się odpowiednio. Sędzia dokonujący oceny kwalifikacji może objąć badaniem także akta spraw sądowych, w których kandydat występował w charakterze zastępcy procesowego, a których nie ujęto w wykazie, oraz zwracać się do prezesów sądów o wskazanie sygnatur i przedstawienie akt takich spraw.

§ 3. Ocena kwalifikacji kandydata wykonującego zawód notariusza jest dokonywana na podstawie badania co najmniej dwudziestu pięciu aktów notarialnych obejmujących różne kategorie spraw wybranych losowo spośród wymienionych w wykazie, o którym mowa w art. 106o § 4. Przepis art. 106p § 4 stosuje się odpowiednio. Sędzia dokonujący oceny kwalifikacji może objąć badaniem także nieujęte w wykazie akty notarialne lub akta spraw sądowych, w których rozpoznano środki odwoławcze na odmowę dokonania wpisu lub odmowę dokonania czynności, oraz zwracać się do prezesów sądów o wskazanie sygnatur i przedstawienie akt takich spraw.

§ 4. Do oceny kwalifikacji kandydata wykonującego zawód adwokata, radcy prawnego albo notariusza dołącza się wykaz prawomocnych orzeczeń bądź decyzji o ukaraniu karą dyscyplinarną, chyba że właściwy organ zarządził usunięcie wzmianki o ukaraniu lub odpisu orzeczenia sądu dyscyplinarnego z akt osobowych kandydata.

§ 5. Do oceny kwalifikacji kandydata wykonującego zawód adwokata lub radcy prawnego dołącza się także wykaz ostrzeżeń udzielonych przez właściwe organy samorządu zawodowego oraz zawiadomień o naruszeniu obowiązków procesowych dokonanych przez sąd lub prokuratora.

§ 6. Do oceny kwalifikacji kandydata zajmującego stanowisko starszego radcy lub radcy Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa dołącza się protokoły okresowych ocen kwalifikacyjnych, o których mowa w art. 42 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa, oraz odpisy prawomocnych orzeczeń o ukaraniu karą dyscyplinarną, chyba że kara została uznana za niebyłą.

§ 7. Do oceny kwalifikacji kandydata wykonującego zawód adwokata, radcy prawnego albo notariusza dołącza się protokoły wizytacji, kontroli lub ocen przeprowadzonych w trybie art. 36 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze, art. 22<sup>1</sup> ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych albo art. 44 § 2 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie.

Art. 106t. § 1. Ocena kwalifikacji kandydata, mającego tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego nauk prawnych jest dokonywana z uwzględnieniem osiągnięć naukowych, rodzaju i jakości publikacji, opinii recenzentów, jakości i rzetelności opinii prawnych bądź innych dokumentów sporządzonych w związku ze stosowaniem lub tworzeniem prawa.

§ 2. Do oceny kwalifikacji kandydata, o którym mowa w § 1, dołącza się odpisy prawomocnych orzeczeń o udzieleniu kary dyscyplinarnej, chyba że kara uległa zatarciu.

Art. 106u. Do oceny kwalifikacji kandydata, który zajmuje stanowisko prezesa lub wiceprezesa Prokuratury Generalnej, stosuje się odpowiednio, stosownie do zawodu wykonywanego przed powołaniem na to stanowisko, przepisy art. 57b lub art. 106r–106t.

Art. 106v. § 1. Ocena kandydata, który po złożeniu egzaminu prokuratorskiego, adwokackiego, radcowskiego lub notarialnego przez okres co najmniej 18 miesięcy wykonywał wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej, stosowaniem lub tworzeniem prawa, jest dokonywana w oparciu o badanie jakości, sprawności, rzetelności i terminowości dokonywanych czynności oraz sporządzonych opinii prawnych lub innych dokumentów sporządzonych w związku ze stosowaniem lub tworzeniem prawa, a także podnoszenia kwalifikacji zawodowych i kultury osobistej oraz sposób zachowania wobec współpracowników.

§ 2. Ocena kwalifikacji kandydata, o którym mowa w § 1, jest dokonywana na podstawie badania co najmniej dwudziestu pięciu opinii prawnych i innych dokumentów sporządzonych w związku ze stosowaniem lub tworzeniem prawa, a także akt spraw w razie wskazania ich sygnatur, wybranych losowo spośród wymienionych w wykazie, o którym mowa w art. 106o § 7. Przepis art. 106p § 4 stosuje się odpowiednio. Sędzia dokonujący oceny kwalifikacji może objąć badaniem także akta spraw sądowych, w których kandydat występował w charakterze zastępcy procesowego, a których nie ujęto w wykazie, oraz zwracać się do prezesów sądów o wskazanie sygnatur i przedstawienie akt takich spraw.

Art. 106w. § 1. Przy ocenie kwalifikacji kandydata na wolne stanowisko asesorskie uwzględnia się predyspozycje osobowościowe kandydata do sprawowania wymiaru sprawiedliwości oraz przestrzeganie zasad etyki wykonywanego zawodu.

§ 2. Prezes właściwego sądu okręgowego zwraca się do organów sprawujących nadzór administracyjny nad sądami, Prokuratora Generalnego, Prezesa Prokuratury Generalnej Skarbu Państwa, organów sprawujących nadzór nad działalnością notariuszy, organów samorządów zawodowych adwokatów i radców prawnych, a w przypadku kandydata mającego tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego nauk prawnych do kierownika danej polskiej szkoły wyższej, Polskiej Akademii Nauk, instytutu badawczego lub innej placówki naukowej o udzielenie informacji lub nadesłanie dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia oceny kwalifikacji kandydata.

§ 3. Prezes właściwego sądu okręgowego może zwrócić się do przełożonych kandydata, o którym mowa w art. 106o § 7, o udzielenie informacji lub nadesłanie dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia oceny kwalifikacji kandydata.

§ 4. Do oceny kwalifikacji dołącza się informację o postępowaniach karnych, dyscyplinarnych bądź wyjaśniających toczących się przeciwko kandydatowi.

§ 5. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Sądownictwa, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowy tryb i sposób dokonywania oceny kwalifikacji kandydata na wolne stanowisko asesorskie, mając na uwadze konieczność zachowania metodyki uwzględniającej specyfikę wykonywanego przez kandydata zawodu lub zajmowanego stanowiska oraz potrzebę jej dostosowania do zakresu analizy i kryteriów wskazanych w ustawie;
- 2) sposób gromadzenia, poświadczania i przechowywania dokumentów, na podstawie których jest dokonywana ocena kwalifikacji kandydata na wolne stanowisko asesorskie, zajmującego stanowisko asystenta sędziego, mając na uwadze konieczność uzyskania materiału pozwalającego na rzetelną i kompleksową ocenę kwalifikacji.

Art. 106x. § 1. Efektywność pracy oraz kompetencje zawodowe asesora sądowego w zakresie metodyki pracy i kultury urzędowania, jak również specjalizacji w rozpoznawaniu poszczególnych rodzajów spraw oraz pełnieniu poszczególnych funkcji, podlegają ocenie (ocena pracy asesora sądowego).

§ 2. Oceny pracy asesora sądowego dokonuje się po raz pierwszy po upływie dwudziestu czterech miesięcy od dnia powołania.

§ 3. Oceny pracy asesora sądowego dokonuje się w zakresie:

- 1) sprawności i efektywności podejmowanych czynności i organizowania pracy przy rozpoznawaniu spraw lub wykonywaniu innych powierzonych zadań;
- 2) kultury urzędowania, obejmującej kulturę osobistą i kulturę organizacji pracy oraz poszanowania praw stron lub uczestników postępowania przy rozpoznawaniu spraw lub wykonywaniu innych powierzonych zadań;
- 3) sposobu formułowania wypowiedzi przy wydawaniu i uzasadnianiu orzeczeń.

§ 4. Zakres oceny pracy asesora sądowego nie może wkraczać w dziedzinę, w której asesorzy sądowi są niezawisli.

§ 5. Przy dokonywaniu oceny pracy asesora sądowego uwzględnia się rodzaj i stopień zawichości przydzielonych asesorowi sądowemu spraw lub powierzonych zadań bądź funkcji, obciążenie pracą oraz warunki pracy w całym okresie objętym oceną.

§ 6. W przypadku negatywnej oceny pracy asesora sądowego, ocenia się asesora sądowego ponownie nie wcześniej niż po upływie sześciu miesięcy od dnia zapoznania się przez niego z oceną, jednak nie później niż po upływie roku od dnia dokonania tej oceny.

§ 7. Ocenę pracy asesora sądowego przeprowadza sędzia wizytator zajmujący stanowisko sędziego sądu okręgowego.

§ 8. Prezes sądu zapoznaje asesora sądowego z oceną jego pracy.

§ 9. Asesor sądowy, w terminie dwóch tygodni od dnia zapoznania się z oceną pracy, ma prawo zgłosić pisemne uwagi wraz z uzasadnieniem. Uwagi rozpatruje i dokonuje ostatecznej oceny pracy asesora sądowego prezes sądu okręgowego.

§ 10. Prezes sądu zapoznaje asesora sądowego z ostateczną oceną jego pracy.

§ 11. Informacje dotyczące oceny pracy asesora sądowego stanowią tajemnicę prawnie chronioną i podlegają ochronie przewidzianej dla informacji niejawnych o klauzuli tajności „zastrzeżone”, określonej w przepisach o ochronie informacji niejawnych, chyba że asesor sądowy, którego dotyczą, wyraził pisemną zgodę na ich ujawnienie.

§ 12. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Sądownictwa, określi, w drodze rozporządzenia, wzór arkusza oceny pracy asesora sądowego, mając na względzie konieczność sprawnego i rzetelnego dokonania oceny pracy oraz dostosowania metodyki jej przeprowadzania do zakresu analizy pracy asesora sądowego.

Art. 106y. § 1. Wynagrodzenie zasadnicze asesora sądowego wynosi 80% wynagrodzenia zasadniczego w stawce pierwszej sędziego sądu rejonowego, powiększonego o należną składkę z tytułu ubezpieczenia społecznego.

§ 2. Wysokość wynagrodzenia asesorów sądowych różnicują pełnione funkcje.

§ 3. W związku z pełnioną funkcją asesorowi sądowemu przysługuje dodatek funkcyjny.

§ 4. Wynagrodzenie asesorów sądowych różnicuje ponadto dodatek za długoletnią pracę wynoszący, począwszy od szóstego roku pracy, 5% wynagrodzenia zasadniczego i wzrastający po każdym roku o 1%, aż do osiągnięcia 20% wynagrodzenia zasadniczego.

§ 5. Czas pracy asesora sądowego jest określony wymiarem jego zadań.

§ 6. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Sądownictwa, określi, w drodze rozporządzenia, funkcje z tytułu których przysługują asesorom sądowym dodatki funkcyjne oraz sposób ustalania tych dodatków, biorąc pod uwagę rodzaj funkcji, wielkość jednostki organizacyjnej oraz zakres obowiązków.

Art. 106z. § 1. Asesorowi sądowemu można udzielić płatnego urlopu dla poratowania zdrowia.

§ 2. Urlop dla poratowania zdrowia nie może przekraczać trzech miesięcy i nie może być udzielony, jeżeli asesor sądowy nie pełnił służby przez okres roku z powodu choroby.

§ 3. Urlopu dla poratowania zdrowia udziela Minister Sprawiedliwości.

Art. 106za. § 1. Strojem urzędowym asesora sądowego jest strój urzędowy sędziego.

§ 2. Asesor sądowy otrzymuje legitymację służbową, wymieniającą zajmowane przez niego stanowisko i miejsce służbowe. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze zarządzenia, wzór legitymacji służbowej asesora sądowego.

Art. 106zb. § 1. Prezes sądu okręgowego może delegować asesora sądowego, za jego zgodą, do pełnienia obowiązków asesora sądowego w innym sądzie rejonowym w okręgu sądowym, a prezes sądu apelacyjnego do sądu rejonowego w innym okręgu sądowym na obszarze apelacji, na czas określony, nie dłuższy niż dwa lata. Przepisy art. 77 § 6–7 i 10 stosuje się odpowiednio.

§ 2. Asesorowi sądowemu, delegowanemu do wykonania czynności służbowych w innej miejscowości niż miejscowość w której znajduje się jego miejsce służbowe lub miejsce delegowania, o którym mowa w § 1, przysługują należności, określone w przepisach w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

Art. 106zc. Asesor sądowy nie może, powołując się na zasadę niezawisłości, uchylić się od wykonania poleceń w zakresie czynności administracyjnych, jeżeli z mocy przepisów ustawy należą do obowiązków asesorskich, a także poleceń dotyczących sprawności postępowania sądowego; może domagać się wydania polecenia na piśmie.

Art. 106zd. § 1. Asesor sądowy nie może być zatrzymany ani pociągnięty do odpowiedzialności karnej bez zezwolenia właściwego sądu dyscyplinarnego. Nie dotyczy to zatrzymania w razie ujęcia asesora sądowego na gorącym uczynku przestępstwa, jeżeli zatrzymanie jest niezbędne do zapewnienia prawidłowego toku postępowania. Do czasu wydania uchwały zezwalającej na pociągnięcie asesora sądowego do odpowiedzialności karnej wolno podejmować tylko czynności niecierpiące zwłoki.

§ 2. O zatrzymaniu asesora sądowego niezwłocznie powiadamia się prezesa sądu apelacyjnego właściwego ze względu na miejsce zatrzymania. Może on nakazać natychmiastowe zwolnienie zatrzymanego. O fakcie zatrzymania asesora sądowego prezes sądu apelacyjnego niezwłocznie zawiadamia Krajową Radę Sądownictwa, Ministra Sprawiedliwości i Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego.

§ 3. Wniosek o zezwolenie na pociągnięcie asesora sądowego do odpowiedzialności karnej, jeżeli nie pochodzi od prokuratora, powinien być sporządzony i podpisany przez adwokata albo radcę prawnego będącego pełnomocnikiem.

§ 4. Na zarządzenie o odmowie przyjęcia wniosku przysługuje zażalenie do sądu dyscyplinarnego właściwego do rozpoznania wniosku.

§ 5. Sąd dyscyplinarny wydaje uchwałę zezwalającą na pociągnięcie asesora sądowego do odpowiedzialności karnej, jeżeli zachodzi dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przez niego przestępstwa. Uchwała zawiera rozstrzygnięcie w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie asesora sądowego do odpowiedzialności karnej wraz z uzasadnieniem.

§ 6. Sąd dyscyplinarny rozpoznaje wniosek o zezwolenie na pociągnięcie asesora sądowego do odpowiedzialności karnej w terminie czternastu dni od dnia jego wpłynięcia do sądu dyscyplinarnego.

§ 7. Przed wydaniem uchwały sąd dyscyplinarny wysłuchuje rzecznika dyscyplinarnego, a także asesora sądowego, przedstawiciela organu lub osobę, którzy wnieśli o zezwolenie, jeżeli się stawią. Ich niestawiennictwo nie wstrzymuje rozpoznania wniosku.

§ 8. Asesor sądowy, którego dotyczy postępowanie, ma prawo wglądu do dokumentów, które zostały załączone do wniosku. Jednak prokurator, kierując wniosek do sądu dyscyplinarnego, może zastrzec, że dokumenty te lub ich część nie mogą być asesorowi sądowemu udostępnione z uwagi na dobro postępowania przygotowawczego.

§ 9. Jeżeli prokurator złożył zastrzeżenie przewodniczący sądu dyscyplinarnego niezwłocznie kieruje sprawę na posiedzenie. Sąd dyscyplinarny może odmówić asesorowi sądowemu wglądu do dokumentów dołączonych do wniosku.

§ 10. Orzekając w sprawie, o której mowa w § 1, sąd dyscyplinarny może poprzestać na oświadczeniu asesora sądowego, że wnosi o wydanie uchwały o zezwoleniu na pociągnięcie go do odpowiedzialności karnej.

Art. 106ze. Za wykroczenia asesor sądowy odpowiada wyłącznie dyscyplinarnie.

Art. 106zf. § 1. Asesor sądowy jest obowiązany stale podnosić kwalifikacje zawodowe.

§ 2. Po objęciu stanowiska asesorskiego asesor sądowy odbywa trzymiesięczne szkolenie z zakresu metodyki pracy sędziego, organizowane przez Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury. Z obowiązku tego jest zwolniony asesor sądowy, który ukończył aplikację sędziowską.

§ 3. Asesor sądowy jest obowiązany uczestniczyć, w miarę możliwości corocznie, w szkoleniu i doskonaleniu zawodowym organizowanym przez Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury lub innych formach doskonalenia zawodowego, w celu uzupełnienia specjalistycznej wiedzy i umiejętności zawodowych.

§ 4. Prezes sądu apelacyjnego, nie później niż do końca października każdego roku, przekazuje Dyrektorowi Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury informację o potrzebach szkoleniowych asesorów sądowych na obszarze apelacji.

Art. 106zg. § 1. Do asesorów sądowych stosuje się odpowiednio przepisy art. 85–90, art. 95 i art. 97.

§ 2. Krajowa Rada Sądownictwa rozpatruje kandydatury na stanowiska asesorów sądowych, w trybie określonym w odrębnej ustawie.”;

40) w dziale drugim tytuł rozdziału 3 otrzymuje brzmienie: „Odpowiedzialność dyscyplinarna sędziów i asesorów sądowych”;

41) po art. 107 dodaje się art. 107a w brzmieniu:

„Art. 107a. Asesor sądowy za przewinienia służbowe, w tym za oczywistą i rażącą obrazę przepisów prawa i uchybienia godności urzędu (przewinienia dyscyplinarne) oraz za swoje postępowanie przed objęciem stanowiska, jeżeli przez nie uchybił obowiązkowi piastowanego wówczas urzędu państwowego lub okazał się niegodny urzędu asesora sądowego odpowiada dyscyplinarnie tak jak sędzia.”;

42) w art. 175a § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Minister Sprawiedliwości przetwarza dane osobowe:

- 1) sędziów i sędziów w stanie spoczynku oraz asesorów sądowych,
- 2) referendarzy sądowych, asystentów sędziów, dyrektorów sądów oraz ich zastępców, kuratorów zawodowych, aplikantów aplikacji sądowej, urzędników oraz innych pracowników sądów,
- 3) biegłych sądowych, lekarzy sądowych, mediatorów oraz ławników,
- 4) kandydatów na stanowiska wymienione w pkt 1 i 2

– w zakresie niezbędnym do prawidłowego realizowania obowiązków i praw pracodawcy wynikających ze stosunku pracy albo innych stosunków służbowych lub realizacji zadań z zakresu nadzoru administracyjnego nad działalnością administracyjną sądów.”.

**Art. 2.** W ustawie z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2015 r. poz. 827 i 1220) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 59a w ust. 3 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) są sędziami, asesorami sądowymi lub prokuratorami;”;

2) w art. 206a w ust. 1 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) sędziowie, asesorzy sądowi, prokuratorzy, funkcjonariusze Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Biura Ochrony Rządu, Straży Granicznej, Służby Więziennej, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Ochrony Kolei oraz pracownicy specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych w jednostkach organizacyjnych podległych, podporządkowanych lub nadzorowanych przez ministrów, kierowników urzędów centralnych, wojewodów, Prezesa Narodowego Banku Polskiego oraz Krajową Radę Radiofonii i Telewizji;”.

**Art. 3.** W ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 1502, z późn. zm.<sup>4)</sup>) w art. 239 w § 3 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) sędziów, asesorów sądowych i prokuratorów.”.

**Art. 4.** W ustawie z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2015 r. poz. 615 i 1064) w art. 66 w ust. 1:

1) po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) osób, które zajmowały stanowisko asesora sądowego przez okres co najmniej 2 lat;”;

2) w pkt 4 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) zajmowały stanowisko asesora prokuratorskiego, referendarza sądowego, starszego referendarza sądowego, aplikanta sądowego, aplikanta prokuratorskiego, asystenta prokuratora, asystenta sędziego lub były zatrudnione w Sądzie Najwyższym, Trybunale Konstytucyjnym lub w międzynarodowym organie sądowym, w szczególności w Trybunale Sprawiedliwości Unii Europejskiej lub Europejskim Trybunale Praw Człowieka i wykonywały zadania odpowiadające czynnościom asystenta sędziego lub”.

**Art. 5.** W ustawie z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 507 i 1064) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 25 w ust. 1:

a) po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) osób, które zajmowały stanowisko asesora sądowego przez okres co najmniej 2 lat;”;

b) w pkt 4 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) zajmowały stanowisko asesora prokuratorskiego, referendarza sądowego, starszego referendarza sądowego, aplikanta sądowego, aplikanta prokuratorskiego, asystenta prokuratora, asystenta sędziego lub były zatrudnione w Sądzie Najwyższym, Trybunale Konstytucyjnym lub w międzynarodowym organie sądowym, w szczególności w Trybunale Sprawiedliwości Unii Europejskiej lub Europejskim Trybunale Praw Człowieka i wykonywały zadania odpowiadające czynnościom asystenta sędziego lub”;

<sup>4)</sup> Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 1662 oraz z 2015 r. poz. 1066 i 1220.

## 2) art. 26 otrzymuje brzmienie:

„Art. 26. Osoby, które wykonują zawód sędziego, asesora sądowego, prokuratora, notariusza, komornika, asesora prokuratorskiego i notarialnego bądź odbywają aplikację sądową, prokuratorską lub notarialną, nie mogą jednocześnie zostać wpisane na listę radców prawnych ani wykonywać zawodu radcy prawnego.”.

**Art. 6.** W ustawie z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2011 r. Nr 270, poz. 1599, ze zm.<sup>5)</sup>) wprowadza się następujące zmiany:

## 1) w art. 11 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Przedstawianie informacji i zaświadczenia, o których mowa w ust. 2, a także zasięganie informacji, o której mowa w ust. 3, nie dotyczy kandydatów zajmujących stanowisko prokuratora oraz stanowisko sędziego sądu powszechnego, administracyjnego lub wojskowego albo stanowisko asesora sądowego.”;

## 2) w art. 14 w ust. 1 pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) pracował w charakterze asesora prokuratorskiego co najmniej rok lub asesora sądowego co najmniej 18 miesięcy albo odbył w wojskowych jednostkach organizacyjnych prokuratury okres służby przewidziany w przepisach o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.”;

## 3) w art. 14c ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Kandydat na wolne stanowisko prokuratorskie, który zajmuje stanowisko sędziego albo asesora sądowego, do zgłoszenia dołącza wykaz sygnatur akt stu spraw sądowych różnych kategorii, w których rozpoznawaniu brał udział, a w przypadku mniejszej liczby takich spraw – wykaz sygnatur akt wszystkich tych spraw.”;

## 4) w art. 14f ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Ocena kwalifikacji kandydata zajmującego stanowisko sędziego albo asesora sądowego obejmuje analizę sprawności i efektywności w podejmowaniu czynności i kierowaniu postępowaniem, kultury osobistej, umiejętności jasnego i kompletnego formułowania wypowiedzi przy wydawaniu i uzasadnianiu orzeczeń, podnoszenia kwalifikacji zawodowych.”;

## 5) art. 14g otrzymuje brzmienie:

„Art. 14g. 1. Jeżeli ze względu na szczególny zakres czynności prokuratora, sędziego albo asesora sądowego albo z innych przyczyn zbadanie liczby spraw wskazanych w art. 14e ust. 2 oraz 14f ust. 2 nie jest możliwe, przyjmuje się, z podaniem przyczyn, inną liczbę.

2. Wizytator dokonujący oceny kwalifikacji kandydata zajmującego stanowisko prokuratora, asesora prokuratury, sędziego albo asesora sądowego może objąć badaniem także akta spraw nieujęte w wykazie oraz zwracać się do prezesa sądu lub kierownika jednostki organizacyjnej prokuratury o wskazanie sygnatur i przedstawienie akt takich spraw.”;

## 6) w art. 52 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Do okresu pracy, od którego zależy wymiar urlopu dodatkowego, wlicza się wszystkie okresy zatrudnienia w prokuraturze lub sądzie na stanowiskach: prokuratorów i sędziów, asesorów prokuratury i asesorów sądowych, w Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa na stanowisku: prezesa, wiceprezesa, starszego radcy lub radcy Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa, a także okresy wykonywania zawodu adwokata, radcy prawnego lub zajmowania samodzielnego stanowiska w organach władzy publicznej, z którym związana była praktyka prawnicza, oraz inne okresy zatrudnienia, jeżeli z tego tytułu przysługiwał zwiększony wymiar urlopu.”.

**Art. 7.** W ustawie z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie (Dz. U. z 2014 r. poz. 164, z późn. zm.<sup>6)</sup>) w art. 12 w § 1 po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

„2a) zajmowały stanowisko asesora sądowego przez okres co najmniej 2 lat;”.

**Art. 8.** W ustawie z dnia 12 października 1994 r. o samorządowych kolegiach odwoławczych (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 856, z późn. zm.<sup>7)</sup>) w art. 9 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Etatowego członkostwa kolegium nie można łączyć również z zatrudnieniem na stanowisku sędziego, asesora sądowego i prokuratora oraz zatrudnieniem w tym samym województwie w administracji państwowej.”.

<sup>5)</sup> Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 637, z 2013 r. poz. 1247 i 1623, z 2014 r. poz. 504 oraz z 2015 r. poz. 694, 1045 i 1066. Tekst jednolity nie uwzględnia zmian ogłoszonych w Dz. U. z 2011 r. Nr 240, poz. 1430.

<sup>6)</sup> Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 993 i 1585 oraz z 2015 r. poz. 218, 978 i 1137.

<sup>7)</sup> Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 154, poz. 1799, z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, z 2005 r. Nr 33, poz. 288 i Nr 122, poz. 1020 oraz z 2011 r. Nr 185, poz. 1092.

**Art. 9.** W ustawie z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników (Dz. U. z 2012 r. poz. 1314, z 2013 r. poz. 2 oraz z 2014 r. poz. 1161) w art. 15 w ust. 1a pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) sędziowie i asesorzy sądowi;”.

**Art. 10.** W ustawie z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (Dz. U. z 2011 r. Nr 7, poz. 29 i Nr 117, poz. 676 oraz z 2012 r. poz. 1544) w art. 30 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W okresie wykonywania mandatu posłowie i senatorowie nie mogą wykonywać pracy na podstawie stosunku pracy: w Kancelarii Sejmu, w Kancelarii Senatu, w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, w Biurze Trybunału Konstytucyjnego, w Najwyższej Izbie Kontroli, w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich, w Biurze Rzecznika Praw Dziecka, w Biurze Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, w Krajowym Biurze Wyborczym, w Państwowej Inspekcji Pracy, w administracji rządowej i samorządu terytorialnego – z wyjątkiem stosunku pracy z wyboru – oraz nie mogą wykonywać pracy w charakterze sędziego, asesora sądowego i prokuratora, pracownika administracyjnego sądu i prokuratury, a także nie mogą pełnić zawodowej służby wojskowej.”.

**Art. 11.** W ustawie z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym (Dz. U. z 2011 r. Nr 41, poz. 213 oraz z 2014 r. poz. 768) w art. 20:

1) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Egzamin na doradcę podatkowego w stosunku do osób, które zajmowały stanowiska sędziów, asesorów sądowych, prokuratorów oraz inspektorów kontroli skarbowej lub wykonywały zawód adwokata, radcy prawnego, notariusza, biegłego rewidenta, nie obejmuje zakresu egzaminu wymaganego do uzyskania takiego stanowiska lub zawodu.”;

2) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Zakres tematyczny egzaminu, o którym mowa w ust. 3, ustalany jest w stosunku do sędziów, asesorów sądowych i prokuratorów po zasięgnięciu opinii Ministra Sprawiedliwości, w stosunku do adwokatów, radców prawnych, notariuszy i biegłych rewidentów – właściwego samorządu zawodowego, a w stosunku do inspektorów kontroli skarbowej oraz osób, o których mowa w ust. 5 – ministra właściwego do spraw finansów publicznych.”.

**Art. 12.** W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. z 2015 r. poz. 790 i 1045) w art. 10 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Wymogi, o których mowa w ust. 1 pkt 8–10, nie dotyczą sędziów, asesorów sądowych, prokuratorów, adwokatów, radców prawnych, notariuszy, radców lub starszych radców Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa oraz osób posiadających stopień doktora nauk prawnych.”.

**Art. 13.** W ustawie z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 197, poz. 1172 i Nr 232, poz. 1378 oraz z 2015 r. poz. 1045) w art. 10 w ust. 2 w pkt 4 w lit. l kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. m w brzmieniu:

„m) powoływania asesorów sądowych;”.

**Art. 14.** W ustawie z dnia 11 kwietnia 2001 r. o rzecznikach patentowych (Dz. U. z 2011 r. Nr 155, poz. 925, z późn. zm.<sup>8)</sup>) w art. 23a w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) sprawowania urzędu sędziego, asesora sądowego, wykonywania zawodu notariusza, komornika, zajmowania stanowiska prokuratora, asesora prokuratorskiego lub notarialnego, albo odbywania aplikacji ogólnej, sędziowskiej, prokuratorskiej, notarialnej lub komorniczej, oraz w razie podjęcia pracy w organach wymiaru sprawiedliwości lub w organach ścigania.”.

**Art. 15.** W ustawie z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2010 r. Nr 29, poz. 154, z późn. zm.<sup>9)</sup>) w art. 37 w ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) sędziów, asesorów sądowych, prokuratorów, adwokatów i radców prawnych;”.

**Art. 16.** W ustawie z dnia 25 lipca 2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1647) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 4 otrzymuje brzmienie:

„Art. 4. Sędziowie sądów administracyjnych i asesorzy sądowi w sprawowaniu swojego urzędu są niezawisli i podlegają tylko Konstytucji oraz ustawom.”;

<sup>8)</sup> Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 1650, z 2014 r. poz. 993 i 1004 oraz z 2015 r. poz. 694.

<sup>9)</sup> Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 182, poz. 1228 i Nr 238, poz. 1578, z 2011 r. Nr 53, poz. 273, Nr 84, poz. 455, Nr 117, poz. 677 i Nr 230, poz. 1371, z 2012 r. poz. 627 i 908, z 2013 r. poz. 628, 675, 1247 i 1351, z 2014 r. poz. 502, 616, 1055 i 1822 oraz z 2015 r. poz. 1066 i 1217.

2) w art. 5 dodaje się § 3 i 4 w brzmieniu:

„§ 3. Asesorów sądowych do pełnienia urzędu na stanowisku asesora sądowego powołuje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa.

§ 4. Asesorzy sądowi są powoływani na pięć lat, z wyznaczeniem miejsca służbowego (siedziby) asesora sądowego w wojewódzkim sądzie administracyjnym.”;

3) po art. 6 dodaje się art. 6a w brzmieniu:

„Art. 6a. § 1. Do pełnienia urzędu na stanowisku asesora sądowego może być powołany ten, kto ukończył 30 lat i spełnia wymagania:

1) o których mowa w art. 6 § 1 pkt 1–4 i 6;

2) przez co najmniej cztery lata pozostawał na stanowisku sędziego, prokuratora lub prezesa, wiceprezesa, starszego radcy lub radcy Prokuratury Generalnej Skarbu Państwa albo co najmniej przez cztery lata wykonywał zawód adwokata, radcy prawnego lub notariusza albo przez sześć lat pozostawał w instytucjach publicznych na stanowiskach związanych ze stosowaniem lub tworzeniem prawa administracyjnego.

§ 2. Wymagania, o których mowa w § 1 pkt 2, nie dotyczą osób z tytułem naukowym profesora lub ze stopniem naukowym doktora habilitowanego nauk prawnych.

§ 3. Kandydaturę na stanowisko asesora sądowego zgłasza się prezesowi właściwego wojewódzkiego sądu administracyjnego.

§ 4. Prezes właściwego wojewódzkiego sądu administracyjnego, po stwierdzeniu spełnienia przez kandydata warunków i wymogów, o których mowa w § 1 i 2, przekazuje zgłoszenie Prezesowi Naczelnego Sądu Administracyjnego.

§ 5. Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego, po zasięgnięciu opinii kolegium sądu, przedstawia Krajowej Radzie Sądownictwa kandydaturę na stanowisko asesora sądowego wraz z oceną kwalifikacji.”;

4) art. 9 otrzymuje brzmienie:

„Art. 9. Sądem dyscyplinarnym w sprawach dyscyplinarnych sędziów sądów administracyjnych i asesorów sądowych jest Naczelny Sąd Administracyjny. Rzecznikiem dyscyplinarnym w tych sprawach jest Rzecznik Dyscyplinarny Naczelnego Sądu Administracyjnego.”;

5) art. 10 otrzymuje brzmienie:

„Art. 10. W sądach administracyjnych są zatrudnieni starsi referendarze sądowi, referendarze sądowi, starsi asystenci sędziów, asystenci sędziów oraz urzędnicy i inni pracownicy sądowi.”;

6) art. 18 otrzymuje brzmienie:

„Art. 18. § 1. W skład wojewódzkiego sądu administracyjnego wchodzi: prezes sądu, wiceprezes sądu lub wiceprezesi sądu, sędziowie i asesorzy sądowi.

§ 2. Liczbę sędziów, wiceprezesów sądu i asesorów sądowych w wojewódzkim sądzie administracyjnym określa Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego.”;

7) w art. 22 § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Czynności, o których mowa w § 1 i 2, nie mogą wkraczać w dziedzinę, w której sędziowie i asesorzy sądowi są niezawisli.”;

8) w art. 24 po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. W zgromadzeniu ogólnym mogą uczestniczyć asesorzy sądowi, bez prawa udziału w głosowaniu.”;

9) w art. 25 w § 1 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) ustala podział czynności w sądzie i określa szczegółowe zasady przydziału spraw poszczególnym sędziom i asesorom sądowym oraz referendarzom sądowym i starszym referendarzom sądowym;

2) przedstawia zgromadzeniu ogólnemu opinię o kandydatach na stanowiska sędziów lub asesorów sądowych.”;

10) uchyla się art. 26;

## 11) art. 29 otrzymuje brzmienie:

„Art. 29. § 1. W sprawach nieuregulowanych w ustawie do wojewódzkich sądów administracyjnych oraz sędziów, asesorów sądowych, starszych referendarzy sądowych, referendarzy sądowych, starszych asystentów sędziów, asystentów sędziów stosuje się odpowiednio przepisy o ustroju sądów powszechnych, z tym że:

- 1) przepisów dotyczących systemu teleinformatycznego obsługującego postępowanie w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu powszechnego albo asesora sądowego nie stosuje się;
- 2) do wynagrodzeń sędziów stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące wynagrodzeń sędziów sądu apelacyjnego;
- 3) wynagrodzenie zasadnicze asesora sądowego odpowiada wynagrodzeniu zasadniczemu sędziemu sądu okręgowego według stawki czwartej, powiększonemu o należną składkę z tytułu ubezpieczenia społecznego.

§ 2. W sprawach nieuregulowanych w ustawie do urzędników i innych pracowników wojewódzkich sądów administracyjnych stosuje się przepisy ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury (Dz. U. z 2011 r. Nr 109, poz. 639, z późn. zm.<sup>10)</sup>).

§ 3. Określone w przepisach, o których mowa w § 1 i 2, uprawnienia Ministra Sprawiedliwości przysługują Prezesowi Naczelnego Sądu Administracyjnego.”;

## 12) w art. 48 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Naczelny Sąd Administracyjny rozpoznaje sprawy dyscyplinarne sędziów sądów administracyjnych i asesorów sądowych:

- 1) w pierwszej instancji – w składzie trzech sędziów;
- 2) w drugiej instancji – w składzie siedmiu sędziów.”.

**Art. 17.** W ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r. poz. 270, z późn. zm.<sup>11)</sup>) w art. 24 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Przepisy niniejszego rozdziału stosuje się odpowiednio do wyłączenia protokolanta, referendarza sądowego oraz prokuratora.”.

**Art. 18.** W ustawie z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa (Dz. U. z 2013 r. poz. 1150 i 1247 oraz z 2015 r. poz. 1064) w art. 29 w ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) posiada uprawnienia radcy prawnego, adwokata lub notariusza albo zajmowała stanowisko sędziego sądu powszechnego, sędziego sądu wojskowego lub sędziego sądu administracyjnego, asesora sądowego albo stanowisko prokuratora;”.

**Art. 19.** W ustawie z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego (Dz. U. z 2014 r. poz. 253, z późn. zm.<sup>12)</sup>) w art. 41 w ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) sędziów, asesorów sądowych, prokuratorów, adwokatów i radców prawnych;”.

**Art. 20.** W ustawie z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. z 2014 r. poz. 1411, z późn. zm.<sup>13)</sup>) w art. 26 w ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) sędziów, asesorów sądowych, prokuratorów, adwokatów i radców prawnych;”.

**Art. 21.** W ustawie z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury (Dz. U. z 2012 r. poz. 1230, z 2014 r. poz. 1071 oraz z 2015 r. poz. 694) wprowadza się następujące zmiany:

## 1) w art. 2 w ust. 1:

## a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) szkolenie i doskonalenie zawodowe sędziów, asesorów sądowych, prokuratorów i asesorów prokuratury w celu uzupełnienia ich specjalistycznej wiedzy i umiejętności zawodowych;”.

<sup>10)</sup> Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 113, poz. 659 i Nr 203, poz. 1192, z 2013 r. poz. 829 oraz z 2015 r. poz. 694.

<sup>11)</sup> Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 1101 i 1529, z 2014 r. poz. 183 i 543 oraz z 2015 r. poz. 658 i 1191.

<sup>12)</sup> Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 502 i 1055 oraz z 2015 r. poz. 1066.

<sup>13)</sup> Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 1822 oraz z 2015 r. poz. 1066 i 1217.

b) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) prowadzenie aplikacji sędziowskiej i aplikacji prokuratorskiej, których celem jest uzyskanie przez aplikantów niezbędnej wiedzy i praktycznego przygotowania do zajmowania stanowisk sędziego, asesora sądowego, prokuratora i asesora prokuratury;”;

2) w art. 15a:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Szkolenia zawodowe sędziów, asesorów sądowych, prokuratorów, asesorów prokuratury, referendarzy sądowych, asystentów sędziów, asystentów prokuratorów, kuratorów zawodowych oraz urzędników sądów i prokuratury odbywają się zgodnie z rocznym harmonogramem działalności szkoleniowej, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 2, zwanym dalej „harmonogramem”.

2. Minister Sprawiedliwości na wniosek prezesa sądu apelacyjnego lub, w uzasadnionych przypadkach, z własnej inicjatywy może zlecić Krajowej Szkole przeprowadzenie dodatkowych szkoleń, nieuwzględnionych w harmonogramie, dla sędziów, asesorów sądowych, referendarzy sądowych, asystentów sędziów, kuratorów zawodowych oraz urzędników sądów.”;

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Wydatki związane z przeprowadzeniem szkoleń, o których mowa w ust. 2 i 3, pokrywane są z budżetu państwa z części „Sądy powszechne” z budżetu części obszaru apelacji, z którego sędziowie, asesory sądowi, referendarze sądowi, asystenci sędziów, kuratorzy zawodowi oraz urzędnicy sądowi będą uczestniczyć w przeprowadzanych szkoleniach, albo z części „Powszechne jednostki organizacyjne prokuratury”.”;

3) art. 15c otrzymuje brzmienie:

„Art. 15c. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb opracowania harmonogramu, mając na względzie konieczność zaspokojenia potrzeb szkoleniowych sędziów, asesorów sądowych, referendarzy sądowych, asystentów sędziów, kuratorów zawodowych, prokuratorów, asesorów prokuratury, asystentów prokuratorów oraz urzędników sądów i prokuratury.”;

4) w art. 49 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb wyznaczania patronów poszczególnych praktyk, zakres ich obowiązków oraz warunki sprawowania patronatu nad aplikantami, uwzględniając zakres wiedzy teoretycznej i praktycznej niezbędnej do zajmowania stanowiska sędziego, asesora sądowego, prokuratora oraz asesora prokuratury, a także specyfikę tych urzędów.”;

5) w art. 52 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) organizację, szczegółowe warunki i tryb odbywania aplikacji sędziowskiej oraz aplikacji prokuratorskiej, sposób i tryb przeprowadzenia kolokwium sprawdzającego, o którym mowa w art. 30 ust. 5, jak również sposób ustalania systemu punktowego oceny sprawdzianów i ich poprawiania oraz systemu punktowego oceny praktyk, objętych programem aplikacji, mając na względzie zakres wiedzy teoretycznej i praktycznej niezbędnej do zajmowania stanowiska odpowiednio sędziego, asesora sądowego, prokuratora i asesora prokuratury oraz konieczność jednolitej i obiektywnej oceny wiedzy i kwalifikacji aplikantów;”.

**Art. 22.** W ustawie z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. Nr 182, poz. 1228 oraz z 2015 r. poz. 21) w art. 34 w ust. 10 pkt 15 otrzymuje brzmienie:

„15) sędziego sądu powszechnego i sądu wojskowego, Sądu Najwyższego, sądów administracyjnych i Naczelnego Sądu Administracyjnego, a także Trybunału Stanu i Trybunału Konstytucyjnego, asesora sądowego, ławnika sądu powszechnego i ławnika sądu wojskowego oraz prokuratora i asesora prokuratury pełniącego czynności prokuratorskie.”.

**Art. 23.** W ustawie z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz. U. Nr 126, poz. 714, z późn. zm.<sup>14)</sup>) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3:

a) w ust. 1 pkt 1–6 otrzymują brzmienie:

„1) rozpatrywanie i ocena kandydatów do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziów Sądu Najwyższego oraz stanowiskach sędziowskich w sądach powszechnych, sądach administracyjnych i sądach wojskowych oraz na stanowiskach asesorów sądowych;

<sup>14)</sup> Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 203, poz. 1192, z 2014 r. poz. 512 oraz z 2015 r. poz. 694.

- 2) przedstawianie Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosków o powołanie sędziów w Sądzie Najwyższym, sądach powszechnych, sądach administracyjnych i sądach wojskowych oraz o powołanie asesorów sądowych;
  - 3) uchwalanie zbioru zasad etyki zawodowej sędziów i asesorów sądowych oraz czuwanie nad ich przestrzeganiem;
  - 4) wypowiadanie się o stanie kadry sędziowskiej i asesorskiej;
  - 5) wyrażanie stanowiska w sprawach dotyczących sądownictwa, sędziów i asesorów sądowych, wniesionych pod jej obrady przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, inne organy władzy publicznej lub organy samorządu sędziowskiego;
  - 6) opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących sądownictwa, sędziów i asesorów sądowych, a także przedstawianie wniosków w tym zakresie;”
- b) w ust. 1 pkt 8 otrzymuje brzmienie:
- „8) opiniowanie rocznych harmonogramów działalności szkoleniowej w zakresie dotyczącym szkolenia i doskonalenia zawodowego sędziów, asesorów sądowych i pracowników sądów.”
- c) w ust. 2 pkt 4 otrzymuje brzmienie:
- „4) wybiera rzecznika dyscyplinarnego sędziów sądów powszechnych i asesorów sądowych oraz rzecznika dyscyplinarnego sędziów sądów wojskowych;”
- 2) w art. 5:
- a) w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:
- „3) lustracji pracy sędziego lub asesora sądowego, którego indywidualna sprawa podlega rozpatrzeniu przez Radę.”
- b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. Czynności, o których mowa w ust. 1, nie mogą wkraczać w dziedzinę, w której sędziowie i asesory sądowi są niezawisli.”
- 3) art. 6 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 6. Rada wybiera rzecznika dyscyplinarnego sędziów sądów powszechnych i asesorów sądowych po zgłoszeniu kandydatów przez zgromadzenia ogólne sędziów sądów apelacyjnych oraz rzecznika dyscyplinarnego sędziów sądów wojskowych po zgłoszeniu kandydatów przez Zgromadzenie Sędziów Sądów Wojskowych. Przepisy art. 18 stosuje się odpowiednio.”
- 4) w art. 19 w ust. 1:
- a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:
- „1) komisję do spraw odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziów i asesorów sądowych, której zadaniem jest analizowanie wyroków sądów dyscyplinarnych, składanie Radzie wniosków w przedmiocie żądania podjęcia czynności dyscyplinarnych, zaskarżania orzeczeń sądów dyscyplinarnych i rzeczników dyscyplinarnych oraz żądania wznowienia postępowania dyscyplinarnego;”
- b) pkt 3 i 4 otrzymują brzmienie:
- „3) komisję do spraw wizytacji i lustracji, której zadaniem jest przygotowanie projektów uchwał w sprawach przeprowadzenia wizytacji sądu albo jego jednostki organizacyjnej, lustracji w sądzie albo lustracji pracy sędziego lub asesora sądowego;
- 4) komisję do spraw etyki zawodowej sędziów i asesorów sądowych, której zadaniem jest przygotowywanie projektów uchwał dotyczących zbioru zasad etyki zawodowej sędziów i asesorów sądowych oraz przestrzegania tych zasad.”
- 5) w art. 22 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Rada określa w regulaminie szczegółowy tryb swojego działania, z uwzględnieniem zastosowania systemu teleinformatycznego obsługującego postępowanie w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim i asesorskim, o którym mowa w ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, zwanego dalej „systemem teleinformatycznym”.”

- 6) w art. 27 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Koszty działalności Rady są pokrywane z budżetu państwa. Rada zapewnia warunki działania rzecznikowi dyscyplinarnemu sędziów sądów powszechnych i asesorów sądowych oraz rzecznikowi dyscyplinarnemu sędziów sądów wojskowych.”;
- 7) w art. 30 ust. 2a otrzymuje brzmienie:
- „2a. W sprawach indywidualnych, dotyczących powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu powszechnego albo asesora sądowego, Przewodniczący zwraca się o przedstawienie akt osobowych kandydata oraz innych dokumentów do organów i instytucji objętych systemem teleinformatycznym za pośrednictwem tego systemu. Akta osobowe kandydata oraz dokumenty, o których przedstawienie zwrócił się Przewodniczący, mogą być przedstawione za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.”;
- 8) w art. 32 ust. 1a otrzymuje brzmienie:
- „1a. Pisma i inne dokumenty w rozpatrywanych przez Radę sprawach indywidualnych, dotyczących powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu powszechnego albo asesora sądowego, a także uchwały Rady podjęte w tych sprawach, doręcza się kandydatom za pośrednictwem systemu teleinformatycznego. Doręczenie uznaje się za skuteczne z chwilą zalogowania się kandydata do systemu teleinformatycznego lub po upływie 14 dni od dnia umieszczenia pisma w systemie teleinformatycznym.”;
- 9) w art. 33 ust. 3 otrzymuje brzmienie:
- „3. Wyjaśnienia kandydata do objęcia stanowiska sędziego sądu powszechnego albo asesora sądowego oraz materiały uzupełniające mogą być składane także za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.”;
- 10) w art. 34 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Przygotowując do rozpatrzenia i oceny na posiedzeniu Rady kandydatów na stanowiska sędziowskie lub asesorskie, zespół przyjmuje stanowisko bezwzględną większością głosów w obecności wszystkich swoich członków.”;
- 11) w art. 35 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Jeżeli na stanowisko sędziowskie albo asesorskie zgłosił się więcej niż jeden kandydat, zespół opracowuje listę rekomendowanych kandydatów.”;
- 12) w art. 36 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Jeżeli na stanowisko sędziowskie albo asesorskie swoje kandydatury zgłosiły osoby, wykonujące zawód adwokata, radcy prawnego, notariusza albo zajmujące stanowisko prokuratora, asesora prokuratorskiego, radcy, starszego radcy lub wiceprezesa Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa, o posiedzeniu zespołu zawiadamia się odpowiednio: Naczelną Radę Adwokacką, Krajową Radę Radców Prawnych, Krajową Radę Notarialną, Krajową Radę Prokuratury, Prezesa Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa.”;
- 13) w art. 37 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
- „1a. Jeżeli na stanowisko asesorskie zgłosił się więcej niż jeden kandydat, Rada rozpatruje i ocenia wszystkie zgłoszone kandydatury łącznie. W takim przypadku Rada podejmuje uchwałę obejmującą rozstrzygnięcia w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu asesora sądowego w stosunku do wszystkich kandydatów.”;
- 14) w art. 43 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. Jeżeli uchwały, o której mowa w art. 37 ust. 1 lub 1a, nie zaskarżyli wszyscy uczestnicy postępowania, uchwała ta staje się prawomocna w części obejmującej rozstrzygnięcia o nieprzedstawieniu wniosku o powołanie do pełnienia urzędu sędziego lub urzędu asesora sądowego tych uczestników postępowania, którzy nie wnieśli odwołań.”;
- 15) w art. 45 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. W przypadku ujawnienia nowych okoliczności dotyczących osoby wskazanej we wniosku o powołanie do pełnienia urzędu sędziego albo asesora sądowego, przedstawionym Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej, z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy może wystąpić również Prezydent.”.

**Art. 24.** Do dnia 31 grudnia 2022 r. na wolne stanowisko sędziego mogą zgłosić kandydaturę osoby, spełniające warunki, o których mowa w art. 61 § 1 pkt 1–6 ustawy, o której mowa w art. 1, i które ukończyły aplikację sędziowską w Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury i co najmniej:

- 1) 18 miesięcy pracowały na stanowisku referendarza sądowego lub asystenta sędziego w pełnym wymiarze czasu pracy;
- 2) przez 3 lata pracowały w charakterze asesora prokuratorskiego.

**Art. 25.** Do dnia 31 grudnia 2022 r. na wolne stanowisko asesora sądowego mogą zgłosić kandydaturę osoby, które zdały egzamin sędziowski lub prokuratorski i spełniają warunki, o których mowa w art. 106h § 1 pkt 1–4 ustawy zmienianej w art. 1 i w okresie 5 lat przed zgłoszeniem kandydatury przez okres co najmniej 18 miesięcy wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej, stosowaniem lub tworzeniem prawa.

**Art. 26.** Nie podlegają przekształcaniu na podstawie art. 20a § 3 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stanowiska sędziowskie zwolnione w sądach rejonowych lub przydzielone do sądów rejonowych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

**Art. 27.** Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *B. Komorowski*